

FILM . SK

MESAČNÍK O FILMOVOM DIANÍ NA SLOVENSKU

1/2000

1

9,90 SK

Good morning sunshine!

slovenský
film
v USA

PETER BEBJAK
PAVOL BARABÁŠ
&
ŠEŠT STATOČNÝCH

J. Jakubisko:

„Hľadiť ľudí
po duši“

recenzia:

Všetci moji blízkí

Slovenský filmový ústav

Grösslingova 32, 811 09 Bratislava

Edičné oddelenie

prípravuje vydávanie publikácií v štyroch edíciách:

Monografie významných tvorcov slovenskej kinematografie

- Václav Macek: Štefan Uher

(predpokladaný termín vydania - IV. štvrťrok 2000)

Profily tvorivo aktívnych režisérov

- Profil Martina Šulíka

(predpokladaný termín vydania - I. štvrťrok 2000)

Filmová reflexia

- Peter Michalovič: Krátke úvahy o vizualite a filme

(predpokladaný termín vydania - I. štvrťrok 2000)

Periodické a neperiodické faktografické publikácie

- Filmová ročenka 1990 - 1999

(predpokladaný termín vydania - III. štvrťrok 2000)

- filmový mesačník Film.sk

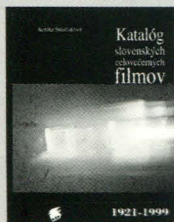
(od januára 2000)

Naposledy vyšli v edičnom oddelení SFÚ:

- **Pavol Branko: Straty a nálezy 1948-1998**

- **Martin Slivka: Karol Plicka - Básnik obrazu**

Práve vychádza:

Renáta Šmatláková:
Katalóg slovenských
celovečerných filmov
1921-1999

kontakt:

Marián Brázda, SFÚ, Grösslingova 32, 811 09 Bratislava

Tel.: 07/52 92 29 29, fax: 07/52 96 34 61

Priatel'ia,

nie náhodou sme sa rozhodli vydávať mesačník o filmovom dianí na Slovensku. Nie náhodou sme ho nazvali Film.sk. Nič neprišlo náhodou, všetko sme dopredu plánovali, pripravovali, aby sme splnili náš - a dúfame - aj váš zámer vedieť predovšetkým o slovenskom filme a o filme na Slovensku čo najviac. Prosto, aby vôbec bolo čo vedieť, nielen vidieť, keďže hovoríme o filme...

O filme, ktorý aj keď má nemálo priaznivcov, stal sa najdrahším umením zo všetkých jeho druhov, ako hovorí v rozhovore pre Film.sk slovenský režisér Juraj Jakubisko. Dôsledkom toho sa dostal do situácie, z ktorej na Slovensku je ťažké hľadať schodnú cestu, aby mal na čom stavať, aby mal čo rozvíjať, ako vysvetľuje Ľubica Mistríková v problémovej téme Organizácia kinematografie na Slovensku. Napriek žalostnému stavu však treba nachádzať aj pozitívne stránky v slovenskej kinematografii. Napríklad režisérsky počín Petra Bebjaka, čerstvého absolventa réžie na VŠMU alebo svižné dielko Šesť statočných, projekt z producentskej dielne Rudolfa Biermana a Ľesmíra Kopeckého, pod ktorý sa podpísali ľudia mladej krvi zo Slovenska a susedných Čiech. Aj o tom a mnohom ďalšom sa dočítate na stránkach prvého čísla bulletinu Film.sk. A tak by to malo byť každý mesiac. Preto sme tu, aby ste si už nekládli otázky bez odpovedí, ale aby ste si prečítali odpovede a potom si možno začali klásť otázky, ktoré budú naozaj stáť za to a budú naozaj o filme...

Neradi počujeme, že neexistuje periodikum, ktoré by pokrývalo výlučne oblasť filmu, divácky najvdacnejšieho druhu umenia, že neexistuje periodikum, ktoré by predvšetkým informovalo o filme, aj keď na malom priestore. Rozhodli sme sa podstúpiť túto skúšku. Rozhodli sme sa ísť po tejto ceste, pretože vieme, ako a kadiaľ má viesť, pokiaľ nám ju pomôžete správne nasmerovať. Vtedy bulletin Film.sk vo vašej i našej skúške obstojí. Budeme spoločne stáť pri slovenskom filme v novom tisícročí a hlavne pri jeho znovunachádzaní si svojho miesta na tomto malom kúsku územia...

Simona Nôtová-Tušerová

NA ÚVOD

OBSAH

Film.sk
 Mesačník o filmovom
 dianí na Slovensku
 1. ročník
Vydavateľ: Slovenský
 filmový ústav
Adresa redakcie: Film.sk,
 Slovenský filmový ústav,
 Grösslingova 32
 811 09 Bratislava
 tel.: 07/52 92 29 29
 fax: 07/52 96 34 61,
Šéfredaktorka:
 Simona Nôtová-Tušerová,
Redaktori: Miro Ulman,
 Lubica Mistríková
Externí spolupracovníci:
 Andrea Horečná,
 Štefan Vraštiak
Design: Andrej Slezák
Grafická úprava:
 Marek Borovský
Grafická spolupráca:
 Dolis, spol. s r.o.
Tlač: IRIS, Žitavská 14,
 821 07 Bratislava
Náklad: 500 ks
Uzavierka čísla 1/2000:
 13. 12. 1999
Foto na titulnej strane:
 Dovidenia v pekle priatelia
 - Zuzana Mináčová,
 archív SFÚ

- 3** ⇔ **KALENDÁRIUM** filmových podujatí
 mesiaca alebo čo, kde, kedy, ako
- 4 - 6** ⇔ **NOVÉ FILMY**
 pre filmové kluby
- 7 - 9** ⇔ **NOVÉ FILMY**
 pre premiérové kiná
- 10 - 13** ⇔ **ROZHOVOR**
 s Jurajom Jakubiskom alebo
 o tom, prečo hladí ľudia po duši
- 14 - 15** ⇔ **NIEČO z VŠMU**
 alebo rozprávanie čerstvého
 absolventa réžie Petra Bebjaka
- 16 - 18** ⇔ **TÉMA** mesiaca alebo Organizácia
 kinemtaografie na Slovensku
- 19 - 23** ⇔ **PROGRAMY**
 filmových klubov a kín
 alebo kam dnes večer
- 24 - 25** ⇔ **NOVINKY**
 v domácej filmovej tvorbe
 alebo čo dobré sa varí
 pod domácou pokrúvkou
- 26 - 27** ⇔ **RECENZIA**
 alebo o čom je česko-slovensko-
 poľský film Všichni moji blízcí
- 28 - 29** ⇔ **PROFIL**
 dokumentaristu Pavla Barabáša
 alebo o filmoch s horskou
 tematikou
- 30 - 31** ⇔ **OHLASY**
 slovenského filmu v Amerike
 alebo Good morning, sunshine!
- 32** ⇔ **REBRÍČKY a JUBILEÁ**
 alebo to, čo vás určite zaujíma

Filmové podujatia na Slovensku - JANUÁR 2000

7

20. - 23. január - TOUR FILM - 3. medzinárodný festival filmov o turizme, cestovaní a dobrodružstve

Zámerom festivalu je prezentovať najlepšie slovenské i zahraničné filmy o turizme a tým prehĺbiť záujem publika, producentov, distribútorov a inštitúcií o tento druh filmového umenia. Inicovať kontakty a výmenu skúseností filmárov a odborníkov v oblasti cestovného ruchu na významnom medzinárodnom fóre. Podporiť rozvoj domácej a zahraničnej turistiky. Program tvoria Súťažné kategórie (Križovatky - filmy o turizme, ekoturizme, cestovaní a dobrodružstve vyrobené po 1.1.1998, Minútky - reklamy do 1. min. na krajiny, mestá, regióny, cestovné kancelárie, aerolinie atď. vyrobené po 1.1.1998), Informatívne

prehliadky (Regióny - informatívna prehliadka filmov o slovenských regiónoch..., Viva Špania - reprezentačná prehliadka filmov o Španielsku, Metropolis - veľká prehliadka filmov o svetových metropolách, Teletour - predstavenie veľkých cestopisných seriálov medzinárodných televízií, Dimenzie - predpremiéry 3-4 sci-fi filmov, pripravených do slovenskej distribúcie pod motom "Cestovanie do budúcnosti") a sprievodné podujatia v podobe seminárov, koncertov, výstav.

(miesto konania: hotel Danube, kino Mladosť, Incheba - SlovakiaTour, České centrum)

Podujatia slovenského filmu v zahraničí - JANUÁR 2000

15. december 1999 - 31. máj 2000 - Výstava slovenského ľudového umenia - Paríž

Projekcia filmov Obrazy starého sveta, r. Dušan Hanák (1972) a Zem spieva, r. Karol Plíčka (1932) v Múzeu ľudových umení a tradícií v Paríži (21. január 2000)

13. - 20. január - Faces of Love - Moskva

Projekcia filmu Vtáčkovia, siroty a blázni, r. Juraj Jakubisko (1969)

Uzavierky termínov pre podávanie žiadostí o podporu kinematografických projektov:

Štátny kultúrny fond Pro Slovakia

31.1.2000

ŠKF Pro Slovakia, nám. SNP 33, 813 31 Bratislava

Štatút fondu nájdete na: www.culture.gov.sk

Európsky fond pre podporu koprodukčných projektov, distribúcie a prezentácie európskych filmov Eurimages

14.1.2000, 17.3.2000, 24.5.2000, 18.8.2000, 13.10.2000

Kompletné prihlášky prijíma sekretariát fondu Eurimages na adrese: Council of Europe, EURIMAGES, Palais de l'Europe, Avenue de l'Europe F-67075 STRASBOURG Cedex, Tel: +33-3-88 41 26 40, Fax: +33-3-88 41 27 60 E-mail: Eurimages@coe.fr, <http://culture.coe.fr/Eurimages/>

Bližšie informácie a prihlášky vám radi poskytneme v kancelárii

Audiovizuálne informačné centrum - Slovenský filmový ústav,

Grösslingová 32, 811 09 Bratislava, Tel.:/Fax: 5273 3212, e-mail: aic@aic.sk

KALENDÁRIUM

(Wilde, Veľká Británia, 1997), 120 min.

Oscar Wilde

Premiéra 1. 1. 2000

Réžia: Brian Gilbert, **Scenár:** Julian Mitchel, **Kamera:** Martin Fuhrer, **Strih:** Michael Bradsell, **Hrajú:** Stephen Fry, Jude Law, Vanessa Redgrave, Jennifer Ehle, Zoë Wanamaker, Gemma Jones, Judy Parfitt, **Distribútor:** ASFK.

V roku 1882, oblečený v dlhom kabáte s kožušinou, košeli so širokým golierom, kožených topánkach a s nevynutnou cigaretou, sa Wilde vylodil v New Yorku, kde sa stretol s davom strkajúcich sa reportérov. Na otázku colníka, či má niečo na preclenie, pohotovo odpovedal - "len

svoju genialitu". Na oboch stranách Atlantiku bol Wilde známy svojimi knihami, hrami, provokujúcimi článkami a neortodoxným chovaním. Mal 36 rokov a bol šťastne ženatým otcom dvoch synov, keď v roku 1892 stretol svoju životnú lásku - lorda Alfreda Douglasa..

(8 1/2 Women, Veľká Británia-Holandsko-Nemecko-Luxembursko, 1998), 120 min.

Osem a pol ženy

Premiéra: 27. 1. 2000

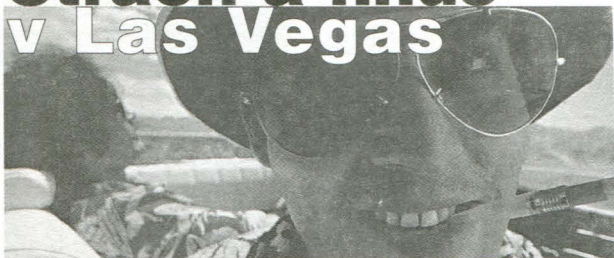
Réžia: Peter Greenaway, **Scenár:** Peter Greenaway, **Kamera:** Sacha Vierny, **Strih:** Elmer Leupen, **Hrajú:** John Standing, Matthew Delamere, Vivian Wu, Amanda Plummer, Polly Walker, Toni Collette, **Distribútor:** ASFK.

Philip Emmenthal je bohatý ženevský podnikateľ. Po smrti manželky upadne do hlbokej depresie. Jeho syn Storey príletí domov z Japonska, kde riadi herne s hracími automatmi Pachinko Parlours a snaží sa otca rozptýliť. Idú spoločne do kina na Felliniho film Osm a pol. Film oboch mužov inšpiruje k vybudovanie súkromného nevestinca vo svojom ženevskom

sídle. Najmú si Japonku Simato, ktorá prepadla hráčskej vášni, Mio, ktorá miluje divadlo kabuki, japonskú podnikateľku Kito, bývalú mnišku Griseldu, milovníčku koní Beryl, neustále tehotnú Giocondu, obľúbenú slúžku zosnulej Clotildu, Palmiru, prostitútku so zlatým srdcom, a nakoniec záhadnú bytosť, napol ženu a napol muža...

(Fear and Loathing in Las Vegas, USA, 1998), 119 min.

Strach a hnus v Las Vegas

Premiéra: 9. 12. 1999

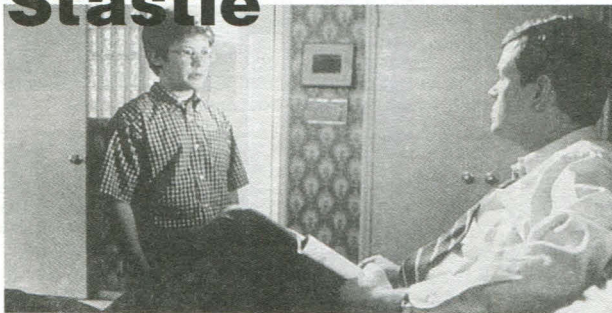
Réžia: Terry Gilliam, **Námet:** Hunter S. Thompson - román, **Scenár:** Terry Gilliam, Tony Grisoni, Tod Davies, Alex Cox, **Hudba:** Ray Cooper, Michael Kamen, **Kamera:** Nicola Pecorini, **Strih:** Lesley Walker, **Hrajú:** Johnny Depp, Benicio Del Toro, Tobey Maguire, Lee Gogin, Larry Cedar, Brian Le Baron a v epizódnych úlohách Debbie Reynolds, Cameron Diaz, Lyle Lovett, Flea, Christina Ricci, Harry Dean Stanton, Ellen Barkin, **Monopol:** ASFK, **Distribútor:** ASFK v spolupráci s Continental Film-om

1971. Spojené štáty americké. To boli najhoršie časy. To boli tie najhoršie časy. V Bielom dome bol ešte stále Nixon. Amerika bola ešte stále vo Vietname. Rok začal otrasom z rozpadu skupiny The Beatles a zemetrasením v južnej Kali-

fornii. "Začalo to vtedy, keď som po prvý raz opustil Las Vegas, nechal za sebou nezaplatený účet v hoteli, a odišiel som sám v červenom kabriolette, opitý a šialený, do L.A. Presne to som cítil. Strach a hnus." H.S. Thompson

(Happiness, USA, 1998), 134 min.

Šťastie

Premiéra 1. 1. 2000

Réžia: Todd Solondz, **Scenár:** Todd Solondz, **Kamera:** Maryse Alberti, **Hudba:** Robbie Kondor, **Strih:** Alan Oxman, **Hrajú:** Jane Adams, Dylan Baker, Cynthia Stevenson, Lara Flynn Boyle, Philip Seymour Hoffman, Jared Harris, Ben Gazzara, **Distribútor:** ASFK.

Film sleduje osudy niekoľkých postáv z New Jersey: obézneho úradníka, ktorý sa venuje obscénnym telefonátom, osamelej učiteľky angličtiny Joy, ktorá sa zaľúbi do ruského imigranta a zlodēja Vlada, jej dvoch sestier -

šťastne vydatej ženy v domácnosti Trish a slávnej spisovateľky Helen. Tento film plný čierneho, takmer cynického a absurdného humoru podáva provokatívny pohľad na význam a cenu šťastia v dnešnej Amerike.

(Total Eclipse, Francúzsko-Velká Británia-Belgicko, 1995), 112 min.

Úplné zatmenie

Réžia: Agnieszka Holland, **Scenár:** Christopher Hampton, **Kamera:** Yorgos Arvanitis, **Hudba:** Jan A.P. Kaczmarek, **Hrajú:** Leonardo DiCaprio, David Thewlis, Romane Bohringer, Dominique Blanc, Felicie Pasotti Cabarbeye, **Distribútor:** ASFK.

Životopisný film o krátkom, ale intenzívnom vzťahu dvoch básnikov - Arthura Rimbauda a Paula Verlaina. Dej filmu sa odohráva v období rokov 1871 až 1875 a režisérka sa sústreďuje predovšetkým na búrlivý vzťah oboch bohémov.

Premiéra: 1. 1. 2000

(Par-delà les nuages, Francúzsko-Taliansko-Nemecko, 1995), 109 min.

Za mrakmi

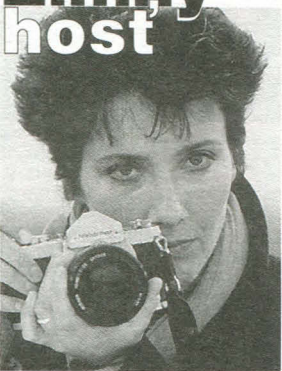
Štyri poviedky (režirované M. Antonionim) - odohrávajúce sa v mestách Ferrara, Portofino, Aix en Provence a Paríž - o rôznych podobách lásky, spojené postavou rozprávača-pozorovateľa. Tieto spájajúce scény medzi jednotlivými epi-

Réžia: Michelangelo Antonioni, Wim Wenders, **Scenár:** Michelangelo Antonioni, Tonino Guerra, Wim Wenders, **Kamera:** Alfio Contini (Antonioniho segment), Robby Müller (Wendersov segment), **Hudba:** Lucio Dalla, Van Morrison, Laurent Petitgand, **Strih:** Michelangelo Antonioni, Claudio Di Mauro, Peter Przygodda, Lucian Segura **Hrajú:** John Malkovich, Sophie Marceau, Fanny Ardant, Jean Reno, Marcello Mastroianni, Jeanne Moreau, Enrica Antonioni, **Monopol:** ASFK, **Distribútor:** ASFK v spolupráci s Continental Film-om

zódami, ktoré rámcujú dej režiroval Wim Wenders. Postavu pozorovateľa poňal Wenders rovnako ako ostatné postavy - je citovo vyprahnutý, neschopný porozumieť, neschopný lásku prijímať a dávať.

Premiéra: 9. 12. 1999

Zimný host

(The Winter Guest, Velká Británia, 1997), 104 min.

Réžia: Alan Rickman, **Scenár:** Sharman Macdonald, Alan Rickman, **Kamera:** Seamus McGarvey, **Hudba:** Michael Kamen, **Strih:** Scott, Thomas, **Hrajú:** Phyllida Law, Emma Thompson, Sheila Reid, **Distribútor:** ASFK.

Mrazivý zimný deň v škótskom prímorskom meste. Frances, nedávno ovdovená fotografka sa nemôže vyrovnáť so smútkom, necháva všetko na šestnásťročnom synovi. Alex má však celkom iné záujmy. Dychtivé stretnutie s Ninou, koketnou susedkou, poznačí jeho prvé kroky k dospelosti. Všetci akosi pocifujú neurčitú obavu a zároveň dychtivé očakávanie príchodu "zimného hosta"...

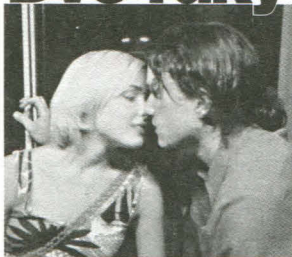
Premiéra: 1. 1. 2000

Pripravil Miro Ulman

(Two Hands, Austrália, 1998), 89 min., ŠUP, české titulky, MN 15, thriller.

Dve ruky

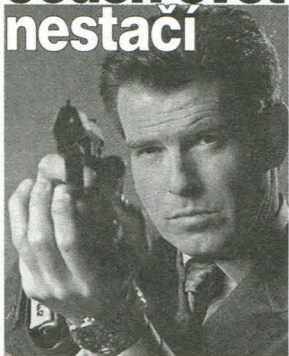
Premiéra: 6. 1. 2000

Réžia: Gregor Jordan, **Scenár:** Gregor Jordan, **Kamera:** Malcolm McCulloch, **Hudba:** Cezary Skubiszewski, **Strih:** Lee Smith, **Hrajú:** Heath Ledger, Bryan Brown, Susie Porter, Steve Vidler, David Field, Rose Byrne, Tom Long, **Distribútor:** Continental Film.

Príbeh 19-ročného Jimmyho, ktorý pracuje ako vyhadzovač v nočnom striptízovom klube. Miestny obchodník s drogami, ho poverí doručením peňazí svojmu klientovi. Osud si s Jimmym zahrá a peniaze mu ukradnú dve deti. Od tejto chvíle sa začínajú preteky o život.

(The World Is Not Enough, USA, 1999), 128 min., ŠUP, slovenské titulky, kriminálna komédia.

Jeden svet nestací

Premiéra: 13. 1. 2000

Réžia: Michael Apted, **Scenár:** Neil Purvis, Robert Wade, Dana Stevens, Bruce Fairstein, **Kamera:** Adrian Biddle, **Hudba:** David Arnold, **Hrajú:** Pierce Brosnan, Sophie Marceauová, Robbie Coltrane, **Distribútor:** TATRAFILM.

V Londýne, v sídle slávnej MI 6, je doslova pred očami M zavraždený jej priateľ, ropný magnát Sir Robert King. Pre agenta 007 je rozkaz jasný: vypátrať vraha a poskytnúť ochranu dcére mŕtveho muža, krásnej Elektre, ktorá sa rozhodne pokračovať v práci svojho otca. V pozadí vraždy je hľadaný terorista Renard, človek bez emócií a pocitov bolesti, ktoré v jeho mozgu potlačuje nevyoperovaný projektil ...

(Random Hearts, USA, 1999), 133 min., slovenské titulky, MP, milostná dráma.

Náhodné stretnutie

Premiéra: 13. 1. 2000

Réžia: Sydney Pollack, **Námet:** Warren Adler - rovnomenná novela, **Scenár:** Kurt Luedtke, **Kamera:** Philippe Rousselot, **Hudba:** Dave Grusin, **Hrajú:** Harrison Ford, Kristin Scott Thomas, Charles S. Dutton, Bonnie Hunt., **Distribútor:** ITA Slovakia.

Policijný detektív a emancipovaná senátorka prišli o svojich životných partnerov pri leteckom nešťastí. Sú zlomení žiaľom a zistením, že boli rafinované podvádzaní. Spoločné nešťastie je spoľahlivým základom vzájomnej sympatie a jej milostné vyvrcholenie nedá na seba dlho čakať. Obstojí citový vzťah, ktorý vzišiel z krutého "náhodného stretnutia" v tvrdej skúške rozumu? Senátorka Chandlerová sa totiž usiluje o svoje znovuzvolenie.

NOVÉ FILMY PRE PREMIÉROVÉ KINÁ

Šesť statočných

Kolekcia šiestich krátkych filmov, prepojených autorskými výpoveďami.

1. Keď nie, tak nie

Slovensko, 1997, 2 min. 30 sec.

Réžia: Vladimír Král, **Scenár:** Vladimír Král, **Hudba:** Kubo Kudláč, **Kamera:** Peter Hudák, **Animácia:** Vladimír Král.

Absurdná anekdota o drezúre slonov. Hovorí o tom, ako sa neoplatí niektorými vecami si ničiť nervy.

2. Tomík

Česká republika, 1997, 8 min. 10 sec.

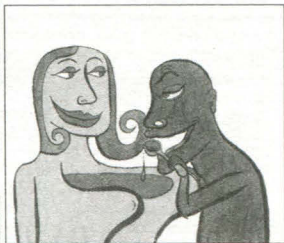
Réžia: Vojtěch Mašek, **Scenár:** Vojtěch Mašek, **Kamera:** T. Sysel, **Hrajú:** Simona Stašová, B. Klepl, P. Čtvrtníček, T. Lubomírský, V. Žilková.

V tejto mikrokomédii o "tom našom dzrom chlapcovi" dominuje čierny humor. Matka sa trasie starosťou, pretože neprišiel domov načas, ale otec zostáva pokojný. Zatiaľ sa v parku odvíja ďalší príbeh, v ktorom zvláštne vyzerajúci muž odláka malého školáka tým, že mu sľubí kopec cukríkov". V jednom okamihu vytiahne britvu a začne sa chlapčekovi vyhrážať...

3. Pražské noktumo alebo komora / Pražské noktumo aneb komora

Česká republika, 1998, 7 min. 22 sec.

Scenár a réžia: Tereza Kučerová, **Kamera:** Zdeněk Kovář

Animovaná sonda do ľudskej duše. Hlavná postava vstúpi do tmavej komory, rozhladne sa a vidí v nej rôzne figúry symbolizujúce viaceré stránky vzťahu (sebecko, nedorozumenia, túžbu po láske, citové prázdno) a je svedkom ich interakcie.

4. Rojkovia

Slovensko, 1998, 32 min.

Réžia: Jaroslav Vojtek, **Scenár:** Jaroslav Vojtek, Laura Siváková, **Hudba:** Kubo Kudláč,

Strih: Peter Kordáč, **Kamera:** Martin Kollár, **Hrajú:** Róbert Jakab, Ági Gubíková, Lenka Fillnerová, Vladimír Jedlovský, Csongor Kassai.

Príbeh Martina, mladého tvorca dokumentárnych filmov. Film hovorí o ťažkostiach jeho profesionálneho dozrievania, ktoré sa prelína s jeho súkromným životom. Prestáva si rozumieť so svojou dlhoročnou priateľkou Zuzanou. Po hádke si uvedomí nezmysel tohto spoluzitia a napriek tomu, že stráca bývanie u Zuzany, odchádza preč.

5. Zlodeji

Slovensko, 1999, 20 min.

Réžia: Martin Repka, **Scenár:** Dušan Dušek, **Hudba:** Radim Hladík jr., **Strih:** Alena Pátogrstá, **Kamera:** Peter Bencsik, **Hrajú:** Marek Šulík, Vanda Raymanová, Marián Labuda, Andy Hryc, Stano Dančiak, František Kovár.

Oleg - hlavná postava príbehu - zo svojho bytu, tepla svojho malého sveta, má odvahu a záujem cez filter ďalekohľadu pozorovať a zachytávať realitu okolo seba. Hlavná téma príbehu mieri tam, kde to bolí - do spoločnosti v našich sídliskách. V hromadnej ubytovni - sídlisku sa stretávajú osudy ľudí. Práve tu je možné zachytiť koncentrovaný život.

6. O čarovnom zvone / O kouzelném zvonu

Česká republika, 1998, 15 min.

Námet, scenár a réžia: Aurel Klimt, **Hudba:** Miroslav Wanek. Zahrali a zaspievali Už jsme doma a G&K Vocal, **Strih:** Aurel Klimt, **Kamera:** Zdeněk Pospíšil, **Výtvarník:** Martin Velišek.

Krátky animovaný film nakrútený technikou poloplastických (reliéfnych) bábok. Obyvatelia mestečka Podkrkavice získajú darom z Tibetu čarodejný zvon, ktorý v nich svojou harmóniou prebúda dobrosrdečnosť. Pokúsi sa ho ukradnúť riaditeľ cirkusu, ale podarí sa to až vojakom cudzej armády. Zabudnutému cirkusovému slonovi a malej Zuzanke sa ho podarí priviesť naspäť, a vrátiť na pôvodné miesto v kostole na skale Krkavici. Z vďačnosti všetkých obyvateľov mestečka sú potom za svoj odvážny čin po zásluže vyznamenaní. Rozprávka pre divákov od 5 do 105 rokov, vyzrozprávaná sviežim a humorným spôsobom.

(Viac informácií na str. 24-25)

NOVÉ FILMY PRE PREMIÉROVÉ KINÁ

Premiéra 20. 1. 2000

(The Sixth Sense, USA, 1999), 106 min., slovenské tituly, MN 15, psychologický thriller

Šiesty zmysel

Premiéra 27. 1. 2000

Réžia: M. Night Shyamalan, **Scenár:** M. Night Shyamalan, **Kamera:** Tak Fujimoto **Hudba:** James Newton Howard, **Hrajú:** Bruce Willis (Malcolm Crowe), Haley Joel Osment (Cole Sear), Toni Collette (Lynn Sear), Olivia Williams (Anna Crowe), **Distribútor:** Saturn Entertainment

Hlavný hrdina mrazivého psychologického thrilleru - osemročný Cole Sear je prenasledovaný temným tajomstvom - navštevujú ho duchovia. Je príliš mladý na to, aby pochopil zmysel toho všetkého a príliš vystrašený, aby o svojom trápení povedal niekomu inému. Výnimkou je len detský psychológ

Dr. Crowe. Ten sa postupne snaží objaviť zlovestnú pravdu o Coleových nadprirodzených schopnostiach. V dôsledku toho sa terapeut a jeho malý klient ocitnú zoči-voči čomusi trýznivému a nevysvetliteľnému. Šiesty zmysel sa stal komerčne najúspešnejším filmom Bruce Willis.

(Brokedown Palace, USA, 1999), 90 min., ŠUP, MP-12, slovenské tituly, dráma.

Takmer bez šance

Premiéra: 20. 1. 2000

Réžia: Jonathan Kaplan, **Scenár:** Adam Fields & David Arata, **Kamera:** Newton Thomas Sigel, **Hudba:** David Newman, **Hrajú:** Claire Danesová, Kate Beckinsaleová, Lou Diamond Phillips, Jacqueline Kimová, Bill Pullman, **Distribútor:** TATRAFILM.

Dve najlepšie priateľky sa vydajú po absolvovaní strednej školy na vytúženú prázdninovú cestu do Thajska. Dievčatá sú nadšené, je to dobrodružstvo presne podľa ich predstáv: exotické prostredie, všadeprítomné slnko a očakávané ľúbostné dobrodružstvo so sympatickým Austráľčanom Nicom, ktorým sú doslova okú-

zlené. Sú však šokované, keď na bangkockom letisku polícia s istotou objaví v ich batožine heroín. Boli nasťrčené ako návnady ... Film je nielen drsným príbehom o naivite a nelútostnom trhu s drogami, ale i príbehom o zmysle priateľstva, v ktoré už všetci vo svete zničených ilúzií a zdevastovaných citov takmer prestávajú veriť.

Pripravil Miro Ulman

foto - Miro Nóta

„Chcem ľuďí hladiť po duši“

Juraj Jakubisko je tvorca nemálo známeho mena. V zahraničí, Čechách i na Slovensku. Je legendou slovenského filmu. A hoci už "presídlil" do susedných Ciech natrvalo, na Slovensko sa stále vracia a je to stále slovenský režisér. Len nedávno mala premiéru opera Krútnava, ktorú režíroval v Slovenskom národnom divadle a už sa pripravuje na pravidelné režírovanie televíznych divadelných hier Radošínskeho naivného divadla. A kedykoľvek ho môžete stretnúť v bratislavských uliciach. Jednoducho, je tu...

Ako často chodievate na Slovensko čo-by tvorca?

- Boli chvíle, keď som na Slovensko chodil veľmi málo. Boli to chvíle, keď sa rozbila politika a kolegiálne vzťahy. Mnohí si preto vysvetľovali môj odchod do Prahy ako politické gesto. Vždy som to však hovorieval symbolicky: moji rodičia, matka a otec - Česi a Slováci, ktorí žili donedávna spolu, sa rozdelili. Musel som si vybrať miesto, kde chcem žiť a robiť, jednoducho miesto, kde mám najväčší výhľad na svet. Rodná zem, kde sa človek narodí je matka, tá druhá je otec, takže som atypický človek, ktorý sa nepriklonil k matke, ale prešiel k otcovi. Po rozdelení sa situácia upokojila, každý si ide svojím životom a emócie pominuli. Dnes ľudia rozdelenie našich štátov vnímajú, že to tak malo byť. Každý si hľadá spokojnosť v tom, čo je, vzťahy sa zmenili na prirodzený kontakt a preto som tu aj ja.

Spomínali ste, že každá z dvoch rozdelených strán - česká i slovenská - je spokojná s tým, ako to je. Zaujímá ma v tejto súvislosti, či sa cítite byť viac Čechom alebo Slovákom? Ste Slovák žijúci v Čechách...

- Svoj tieň nemôžete preskočiť, svoju národnosť nemôžete zaprieť. Všetci sme odkojení svojou zemou - jej rozprávkami, zvykmi, vzduchom, atmosférou... Neznamená to však, že nemôžeme tvoriť v inej zemi, napríklad českej. Slovenské čítanie je pre mňa obohatením, keďže tvorím v inom štáte. Moje filmy majú iný charakter. Myslím si, že tak to má byť a je to správne.

Vaše filmy nakrútené na Slovensku a v Čechách sú rozdielne. Myslíte si, že ste vo výhode oproti tvorcom,

ktorí ostali na Slovensku?

- Vôbec nie. Dlhé roky sme žili spolu, ale teraz existuje hranica. Je to ohromná vec. Slováci pochopili, že samostatnosť je skvelá vec, i keď má svoje úskalía, pretože čím je drobnejší štát, tým má väčšie problémy. Slováci sa s tým stotožnili.

Nedávno sa v Bratislave konala prehliadka Výber slovenských filmov 90-tych rokov, ktorá mala pomerne dobrú návštevnosť. Napriek tomuto záujmu je slovenská kinematografia na bode mrazu a naproti tomu sú v Čechách medzi najnavštevovanejšími filmami na prvých troch miestach české tituly. Čo myslíte, prečo vznikla takáto situácia?

- Ministerstvo kultúry na Slovensku nedáva takmer žiadne financie na filmy. Za mojej éry bolo najdrahším odvetvím umenia sochárstvo, pretože veľké monumenty si vyžadovali veľa financií. Teraz sa zdražuje film. Keď som kedysi nakrúcal film Kristove roky, nestál ani milión korún, dnes by ma vyšiel možno na 35 miliónov. Napriek tomu si myslím, že táto situácia vyplynula zo vzťahu k umeniu. Milujem české publikum, pretože podporuje svoju kultúru, chodí sa pozerať na svoje filmy, divadlo, koncerty, výstavy... Slovenskému národu niekedy vyčítam, že si myslí, že národné tradície a kultúra sú len v pesničkách, popíjaní a tancovaní. Aj to patrí k našej kultúre a je to krásne, ale kultúra, ktorá nás reprezentuje v Európe a iných zemiach je v niečom inom.

S Deanou sme v Prahe založili nadáciu PRO FILMS na záchranu českého filmu. Je to paradoxné, pretože sme Slováci. Zatiaľ vyrábame dokumenty a chceli by sme

ročne nakrútiť niekoľko hraných filmov i televíznych projektov. V súčasnej dobe v našej produkcii dokončuje celovečerný film *Kytica F. A. Brabec* podľa Erbenových poviedok. Myslím si, že hrozba rozpadu kinematografie - českej a najmä slovenskej - je v tom, že film pomaly a iste pohlcuje americká produkcia. Kedysi tu existoval mocenský štát, ktorý mal pod palcom celú kinematografiu, výrobné prostriedky, kiná a tak mohol premietaj aj cudzie filmy. A práve cez kiná fungoval kontakt s Európou a celým svetom. A ak nakupujete, môžete aj predávať. Teraz, v situácii, ktorá nastala po revolúcii ťažko dostávame naše filmy do svetovej distribúcie a strácame aj prehľad o tom, čo nakrúcajú naši najbližší susedia - Maďari, Poliaci... Mojou víziou je vybudovať centrum, ktoré kedysi v našej kinematografii existovalo, vytvorí teleso, ktoré bude mať výrobné prostriedky, vlastné kiná, agentúru na predaj filmov a prepojenie na televíziu. Cieľom je dostať naše filmy do západoeurópskej distribúcie a európskych kín.

V spomínanej výberovej prehliadke slovenských filmov bol v prvej desiatke váš film *Dovidenia v pekle, priatelia*. Zaujímalo by ma, ako si na tento film spomínate. Na obdobie, kedy ste ho nakrúcali, na obdobie po dvadsiatich rokoch, keď vznikali dokrútky a nakoniec aj teraz, po ďalších desiatich rokoch?

- Nemám ten film rád. Nakrúcal som ho ako kameraman, nie ako režisér a Olinka Schoberová sa mi zdala príliš veľká hviezda, keď ja som sa snažil objavovať zaujímavé typy, akým bol napríklad Janko Melkovič. Film sa aj tak nedostal na plátna kín, pretože ho cenzor

nepovolil. Taliansky producent filmu videl, že nie je všetko v poriadku, tak odviezol negatív do Ríma. Tam film zostríhal nejaký trefotriedny strihač na smiešnu hodinovú minútáž. Keď som ho uvidel, povedal som, že to nie je môj film. Rozhodol som sa ho prestrihať, ale ukázalo sa, že ako strihali starý negatív, zbytok vyhodili a musel by som ho ešte viac skrátiť. Tak sme nakrútili niečo nové a vtedy nastala vec, pre ktorú film *Dovidenia v pekle, priatelia* nemilujem. Podľahol som eufórii slobody. Síce som dal na začiatok filmu titulok, že *"film je venovaný tým, ktorí už nie sú medzi nami a ktorí už nemusia niesť farchu slobody na svojich pleciach"*, ale v závere filmu som urobil obrovskú feériu, ako všetci kráčajú so zástavami k svetlej budúcnosti, ktorá sa nikdy nekonala... Nepáči sa mi to, pretože tvorca má mať odstup od diela a má sa skepticky pozerať zhora, čo sa deje. Bolo by to bývalo lepšie...

Vlastne ste mi teraz povedali, ktorý film nemáte rád, tak povedzte, ktorý zo svojich filmov naopak máte rád?

- Ak je peklo projekčná miestnosť, kde sa režisérovi budú premietaj ako staré hriechy všetky jeho filmy, tak pri každom by som trpel, pretože by som ho vedel dokonalejšie nakrútiť. Ale existuje film, ktorý by som už nijako nevedel vylepšiť. Zbehovia a pútnici. Taký je naivný, že už sa stal legendou. Nemal som materiál, používal som farebný pozitív, zvláštne farby, inšitné postupy... Sú tam tri rôzne pohľady - ľudová balada, realistická verzia až po science fiction. Teraz by som sa takto neodvážil nakrútiť film a nebol by ani taký pekný,

pretože je skutočne ako naivná maľba. To, čo sa nám nepodarilo, je na ňom práve to najkrajšie. Nakrúcal som ho ako mladý človek, ktorý nemá ambície a robí film sám pre seba...

Chcete tým povedať, že keď sa vyrába film za menej profesionálnych podmienok, keď je človek menej pripravený a je mladý, ne-skúsený, naivný, že vznikne oveľa lepší film?

- Vznikne pravdivejší a umelecky hodnotnejší film. Obmedzenie vždy prináša štylizáciu. Keď vám dám paletu a budete maľovať všetkými farbami, vznikne niečo divné. Ale keď vám dovolím maľovať len s modrou a hnedou, tak zistíte, že tá obmedzenosť vás núti k premýšľaniu, štylizácii a urobíte zaujímavejší, expresívnejší a originálnejší výtvor.

V roku 1991 ste pre novovznikajúci slovenský filmový časopis poskytli rozhovor, v ktorom sa vás redaktor opýtal, "všeobecne sa hovorí o roku nula v slovenskom filme, ako dlho bude podľa vás trvať?". Mám pocit, že odvtedy sa veľa nezmenilo a že máme za sebou niekoľko rokov nula. Čo myslíte, ako dlho budú ešte trvať?

- Myslím si, že sa urobila hrubá čiara za minulosťou a budú sa robiť odvážnejšie, pravdivejšie a reálnejšie filmové projekty. Záleží na kvalite tvorcov. Hovorí sa, že talent má silu prejavíť sa sám, aj bez cudzej pomoci. Napríklad Martin Šulík nakrúca veľmi zaujímavé filmy ako keby tu normálne existovala kinematografia. Keby tu bolo päť takých Šulíkov, pre každého by sa našiel niekto, kto by poskytol financie. Niekedy sa mi zdá, že tvorcovia čakajú, že niekto príde a ponúkne im nejaký scenár.

Nikto pre režiséra nenapíše vynikajúci scenár a nedá mu peniaze, pokiaľ si to tvorca nezorganizuje sám. Predovšetkým režisér musí presvedčiť a keď to nedokáže, nech si nájde ľudí, ktorí to urobia za neho. Taký rok, že naraz padnú z neba peniaze pre filmárov, sa sám nikdy nebude konať. Záleží na tom, aká sila drieme v človeku, ktorý chce niečo vytvoriť. Kedysi sme boli takí plní energie, že sme nechceli ani spať, nechceli sme ani veľké peniaze. Chceli sme nakrúcať slobodné filmy bez cenzúry a robili sme všetko pre to, aby sa tak stalo. Je potrebné, aby talentovaní tvorcovia našli svoju tému. Keď ju nájdú a budú jej veriť, nájdú aj niekoho, kto im pomôže nájsť financie.

Vy máte teraz takúto tému?

- Chcem urobiť film, akoby som bol študentom, poslucháčom FAMU. Tragikomédiu, krásnu prorockú feériu, o tom, že 21. storočie je storočie "opravdových" renesančných ľudí. Počítače, ktorým sme sa bránili, sú naša pamäť, ktorá nám nedovolí rýchlo zabudnúť na to, na čo radi zabúdame. Chcem nakrútiť film o energii ľudskej duše, o storočí ženy, ktorá má väčší talent, väčšiu pamäť a viac citu... Môj film bude akási vízia do budúcnosti, kedy by sme sa mali zaoberať viac sami sebou, kedy by umenie nemalo zbavovať strachu zo života, ale strachu zo smrti. Už chcem ľudí iba hladíť po duši...

Simona Nôtová-Tušerová

Vysoká škola múzických umení (VŠMU) so sídlom v Bratislave na Ventúrskej ulici, oslávila tento rok 50. výročie svojho založenia. Pôvodne mala dve fakulty - hudobnú a fakultu dramatických umení, od roku 1989 k nim pribudla aj Filmová a televízna fakulta (FTF). Má osem študijných odborov: réžia hraného filmu, réžia dokumentárneho filmu, animovaná tvorba, kamera, dramaturgia a scenáristika, strih, zvuk a filmová veda. Študijné výsledky, väčšinou v podobe krátkych filmových projektov majú svoju prezentáciu v rámci medzinárodného festivalu študentských filmov ÁČKO, ktorého nasledujúci - už šiesty ročník - sa bude konať 6. - 9. apríla 2000. Mimo súťažnej prehliadky filmov VŠMU sa na ÁČK-u prezentuje študentská tvorba takmer z celého sveta.

Úspechy Filmovej a televíznej fakulty VŠMU dokladuje bohatá účasť filmových projektov na zahraničných prehliadkach a súťažných festivaloch. Jednotlivým oceneniam, ako aj ich držiteľom sa budeme venovať v každom čísle časopisu Film.sk. Dnes predstavujeme tvorbu čerstvého absolventa katedry réžie - Petra Bebjaka, ktorého filmová a televízna verejnosť pozná skôr ako herca.

“Film pre mňa nie je konečnou stanicou”

Peter Bebjak (1970) vyštudoval katedru réžie (1994-1999) pod vedením prof. Igora Ciela. Okrem povinných cvičení nakrútil tri krátkometrážne filmy, ktorými sa prezentoval na medzinárodných prehliadkach a súťažných festivaloch študentskej tvorby. V roku 1995 Expetacio, o rok neskôr Miraculus a v roku 1999 ukončil štúdium filmom na motívy poviedky Gabriela García Márqueza Najkrajší utopenec na svete pod názvom Štefan. Za túto kratučkú, 15-minútovú hranú snímku získal na tohtoročnej Brnenskej šestnástke hneď dve ocenenia - Striebornú medailu a Zvláštnu cenu študentskej poroty.

Začínal si ako často obsadovaný herec. Kedy si prišiel na to, že máš v sebe aj režisérske gény?

Ešte ako stredoškolač som chcel študovať réžiu. Ani neviem prečo. Keďže ne-

otvárali ročník a ja som robieval divadlo, podal som si prihlášku na herectvo. Na škole som študoval bábkarinu a potom herectvo. Keď som ho končil, chcel som skúsiť štúdium na pražskej FAMU, ale môj spolužiak Braňo Mišík ma prehovoril a tak sme zostali v Bratislave a ešte v ten rok spravili prijímačky.

Čím je pre teba ako filmového režiséra inšpirujúce divadlo?

Práve herectvom, pretože divadelný herec je iný ako filmový. Som presvedčený, že u nás existuje len pár filmových režisérov, ktorí vedia pracovať s hercom. Často je problémom nedostatok prostriedkov a času na prípravu. Je to však aj chyba samotných režisérov, ktorým ide skôr o techniku a nie o herecký výkon. Každý režisér by mal prejsť nejakým hereckým, aspoň rýchlokurzom, aby vedel čo obnáša.

Na твоjich filmoch je práca s hercom evidentná. Aký je tvoj prístup k hercovi?

V každom filme som sa sna-

žil vyskúšať si niečo iné. Pred nakrúcaním Štefana napríklad prácu s davom, kde by sa rozohrávalo veľa ľudských charakterov a pritom by sa musela udržať divákova pozornosť.

Dnes máš možno od svojich filmov aspoň časový odstup. Aký máš z nich pocit?

Zvláštny. Spomeniem napríklad *Miraculus*. Pre mňa je to zvláštny film. Chtiac-nehtiac ho mám rád. Možno je v ňom veľa nedostatkov, najmä technických, ale pre mňa dýcha niečím zvláštnym, čo sa do neho dostalo aj vďaka scéne a hercom.

Miraculus a Štefan sú podľa môjho názoru dramaturgicky dôsledne vystavané filmy s jasným posolstvom. Nosíš ale v hlave aj väčšie témy, napríklad tému obrazu našej spoločnosti? Chceš niekedy rozprávať o čase, v ktorom žijeme?

Mám pred nakrúcaním filmu *Víťazka*, na ktorý som získal peniaze z Pro Slovakie. Pokračujem ním v tej istej téme. Opäť niečo magické. Príbeh matky a syna. Sú prepojení pupočnou šnúrou, ktorú matka neprestrihla a príbeh sa odohráva v čase, keď chlapec dospieva... Týmto filmom by som rád

skončil jednu etapu svojej tvorby a išiel ďalej. Ale určite sa aj v budúcnosti v mojich filmoch objaví niečo magické, lebo mágiu mám veľmi rád.

Bol si desať rokov študentom VŠMU. Aký je tvoj názor na ňu?

Na škole som bol nespokojný. Najmä s kvalitou výučby a tým, ako všetko funguje. Chýbajú tímy, scenáristi si píše sami pre seba a študenti produkcie sú už v prvom ročníku zamestnaní vo firmách a vôbec ich nezaujímajú žiadne študentské filmy. Škola však môže pomôcť v tom, že nemusí trvať dvadsať rokov, kým na všetko príde sama.

Na záver osobná otázka: čo pre teba film znamená?

Často sa zamýšľam nad tým, aký má vôbec význam robiť film. Či je to potreba ľuďom niečo povedať a či film naozaj potrebujú. Zostávam pri ňom, lebo neviem čo iného robiť. Možno ma to o dva či desať rokov hodí niekam, kde si na film ani nespomeniem. Film nie je pre mňa konečnou stanicou...

Andrea Horečná

(autorka je študentkou filmovej réžie
FTF VŠMU)

Záber z filmu *Štefan*

Slovenská kinematografia

- kedy bude všetko, ako má byť?

Nie je to určite náhoda, že nad stavom súčasnej kinematografickej kultúry na Slovensku sa za posledné roky zaplakalo už toľkokrát. Pomenovať stav v akom sa slovenská kinematografia u nás v súčasnosti nachádza a formulovať zásadné riešenia pre jej budúce fungovanie, sa pokúsil pracovný seminár Organizácia kinematografie na Slovensku. Zorganizoval ho v novembri minulého roka Slovenský filmový zväz v rámci prehliadky Výber slovenských filmov 90-tych rokov, ktorú pripravila Slovenská filmová a televízna akadémia v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom. Tí, ktorým na budúcnosti slovenskej filmovej kultúry záleží, sa stretli 23. novembra 1999 v bratislavskom Charlie centre. A bolo ich nie viac ako tri desiatky...

Hlavnými rečníkmi na seminári boli zástupcovia viacerých sfér oblasti kinematografie. Filmový producent Marián Urban, Anton Drobný za Úniu slovenských distribútorov, Martin Šmatlák, národný koordinátor Slovenska vo fonde Eurimages a Peter Dubecký, generálny riaditeľ Slovenského filmového ústavu. Všetci sa usilovali čo najpresnejšie charakterizovať faktory, ktoré dovedli stav slovenskej kinematografie na okraj jej existencie a určiť cestu, ktorá by mohla neustále pokračujúcu devastáciu našej kinematografickej kultúry zastaviť a priblížiť ju na úroveň našich "transformujúcich sa" susedov. Všetci prednášajúci i diskutujúci sa zhodli na tom, že na Slovensku sa po zrušení monopolu štátu dodnes nepodarilo zabezpečiť aspoň

minimálne garancie kontinúálneho rozvoja filmovej tvorby a ak štát nezačne v čo najkratšom čase považovať film za rovnocennú časť svojej kultúry, nebude o chvíľu čo rozvíjať.

Slovenské filmy sa skôr zliepajú než produkujú

O tom, ako to je na Slovensku s pôvodnou filmovou produkciou, je najlepšie nechať hovoriť štatistiky. Tie síce nie vždy hovoria o umeleckej kvalite a hodnote filmov, sú však schopné zodpovedať jednoduchú otázku, či je vlastne z čoho vyberať. Marián Urban svoj príspevok začal pripomenutím objemu produkcie slovenských pôvodných filmových diel za posledné dva roky. "Vlani sa

TEMA

na Slovensku vyrobili dva celovečerné filmy, z toho jeden bol uvedený do kín - *Rivers of Babylon* (rozpočet 22 mil. Sk) a druhý bol nakrútený napokon na video a uvedený raz v Slovenskej televízii. Daňových poplatníkov však vyšiel na 62 miliónov korún. Vlni sa však nenakrútilo dohromady ani desať dokumentárnych a animovaných filmov. A to je, myslím, doterajšie dno, ktoré dosiahla slovenská kinematografia v poslednom období. Tento rok bol dokončený jeden slovenský film *Fontána pre Zuzanu 3* (oficiálne nezverejnené údaje a kuloárne čísla hovoria o rozpočte 80 mil. Sk) a druhý film (*Všichni moji blízcí*), ktorý je tiež považovaný za slovenský film, nemá oficiálne ani približne známe pozadie financovania, ani preukázateľne slovenské finančné vstupy v rámci európskych štandardov (muselo by to byť cca 5 mil. Sk pri predpokladanom 25 mil. rozpočte). Nebráni to však časti relevantnej slovenskej filmovej verejnosti tento film považovať za slovenský a tým dramaticky (o 100%) zvyšovať kvantitu slovenskej produkcie celovečerných hraných filmov. Inak sa už niekoľko rokov financuje, nakrúca alebo dokončuje päť celovečerných filmov (*Hana a jej bratia*, *Sokoliar Tomáš*, *Ako divé husi*, *niečo nakrúca aj herec Holec*), z ktorých až na jeden (*Krajinka*) ide o čiastočne financovanie z verejných zdrojov naakumulovaných za posledných päť rokov (odhadom možno hovoriť o 150 mil. Sk, z toho možno päťdesiat zo Slovenska). (...)

Mohlo by sa teda zdať, že situácia sa postupne zlepšuje, lebo filmov z roka na rok pribúda a ich kumulované rozpočty dosahujú takmer sto miliónov slovenských ko-

rún ročne. Samozrejme, nie je to pravda. V skutočnosti sa filmy len zlepajú za iné ako slovenské finančné prostriedky, či podpory. (...) Minulý rok získala kinematografia z rozpočtových zdrojov cca 14 mil Sk (MK 5,5 mil. + 8,2 mil. Pro Slovakia) a tento rok sa uvažuje zhruba o 20 mil. Sk. Takáto suma umožňuje nakrútiť jeden a spolufinancovať z 50% dva veľmi nenáročné celovečerné filmy, ktorých cieľom nie je za každú cenu prežiť nakrúcanie filmu, ale vytvoriť dielo minimálne s kultúrnymi ambíciami."

Je zrejmé, že slovenská kinematografia bola po "odštátnení" a následne privatizovaní jej materiálnej a technickej základne Slovenskej filmovej tvorby - Koliba, celkom odkázaná na reguláciu trhu, ktorý ale vzhľadom k existencii pôvodnej filmovej tvorby v dovtedajšej histórii, neexistoval. V žiadnej z európskych krajín nie sú filmová kultúra a priemysel odkázané na existenciu bez podpory štátu, alebo aspoň štátom (zákonom) určeným podporným systémom. Podľa Mariána Urbana nie je až také zložité vytvoriť aj na Slovensku funkčný systém organizácie a financovania kinematografie. Rôzne modely existujú už roky aspoň v dvoch desiatkach ekonomicky a kultúrne vyspelých európskych krajín. "Existujú vždy v inej podobe, vo forme, ktorá vychádza z makroekonomických zámerov a koncepcie vlády alebo aspoň vplyvných verejnoprávných inštitúcií."

Budúcnosti sa obávajú aj slovenskí distribútori a kinári

V roku 1945 bolo na Slovensku 232 kín a navštívilo ich 11 mil. divákov, ktorí si mohli vybrať spolu zo 139 filmových premiér. V divácky najúspeš-

nejšej distribučno-kinárskej sezóne v roku 1960 to bolo 1030 kín s návštevnosťou 43 mil. divákov a 195 filmovými premiérami. Varovným signálom pre rozvoj filmovej kultúry u nás sú údaje, ktoré pre obdobie január až september 1999 hovoria len o 264 kinách, návštevnosti 2,2 mil. divákov a 93 distribučných premiérach. Tieto čísla uviedol za Úniu slovenských distribútorov Anton Drobný. Svoj príspevok začal podobne ako jeho predchodca - vôbec nie optimisticky - hodnotením stavu súčasného slovenského distribučného trhu a siete kín. *"Vítam príležitosť upozorniť na smutnú skutočnosť, že kiná a distribúcia filmov na Slovensku sú v havarijnom stave a potrebujú pomoc. Aj keď nepredpokladám, že zvlášť pri filmovej distribúcii nejakú konkrétnu pomoc získame, chcem upozorniť a požiadať - aspoň ju nepoškodujeme nezmyselnými požiadavkami."*

Pod obrovský prepad v návštevnosti slovenských kín a zmenšovaní sa počtu filmových premiér, sa podľa Antona Drobného podpisuje niekoľko skutočností: *"Zlá ekonomická situácia, nezamestnanosť, drahá a často nefunkčná mestská doprava, nárast zločinnosti, absencia koncepcie čo s kinami a s tým súvisiace absolútne nepochopenie ich významu až po žalosťný technický stav našich kín. Do väčšiny kín sa roky neinvestovalo, iba päť kín má kvalitný zvukový systém DTS. Za desať rokov bolo zrekonštruované iba jedno kino."*

Ďalším významným faktorom, ovplyvňujúcim rast (pokles) v distribúcii je stav domácej tvorby. *"Tú môžeme kolegom v Českej republike iba závidieť. Vo výsledkoch za prvých osem mesiacov sú v distribúcii v Českej*

republike na prvých troch miestach české filmy (Pelišky - 636 856, Z pekla šťastí - 317 478, Návrat idiota - 224 519 divákov). Je samozrejmé, že tento úspech nie je náhodný. V Čechách zohrala významnú úlohu Česká televízia, ktorá pomohla vyrobiť desiatky filmov. Taktiež štát si uvedomoval význam filmu, čo sa odrazilo aj v jeho podpore."

Štatistiky o slovenskej filmovej distribúcii okrem iného odmytizovali všeobecne panujúci názor, že distribútor zarába na každom komerčnom (americkom) filmovom titule. Stane sa tak v priemere len v prípade dvoch filmov, ktoré distribučná spoločnosť uvedie za rok. Všetky ostatné náklady na uvedenie vyrovnajú alebo sa dostanú do straty. Súvisí to s malým distribučným trhom, nedostatokným množstvom kín, vysokými nákladovými položkami za kúpu práv k filmu, výrobu kópií, propagáciu... Perspektívu ďalšej existencie slovenskej distribúcie a jej ďalšieho vývoja vidí Anton Drobný len v urýchlennom zavedení patričných opatrení. A tie musia prísť čo najskôr, aby už nebolo neskoro...

pripravila **Lubica Mistríková**

(v budúcom čísle mesačníka *Film.sk* uvidíme konkrétne návrhy na riešenie súčasnej situácie filmovej kultúry zo strany producentov, distribútorov a koncepciu zriadenia Fondu na podporu kinematografickej kultúry a priemyslu v SR, ktorú na seminári predniesol Martin Šmatlák)

Charlie centrum

Špitálska 4, Bratislava, tel.: 52963430

Kino Lumiere - Kino Filmotéka - Študijné kino SFÚ

premietania o 18.00 hod.

Profil talianskeho režiséra a scenáristu Federica Felliniho pri príležitosti jeho nedožitého 80-tych narodenín - I.

Federico Fellini (1920-1996) - taliansky režisér. Od devätnástich rokov sa živil ako karikaturista, ilustrátor a novinár pre rôzne periodiká, písal satirické poviedky, komické skeče a vymýšľal filmové gagy pre komika Macaria. Od roku 1940 pracoval ako gagman vo filmoch režiséra Maria Mattoliiho a od roku 1944 sa ako asistent réžie začal podieľať na filmoch Roberta Rosselliniho a Alberta Lattuada. Neskôr vystupoval aj ako herec. Režijné debutoval filmom Svetlá variété v roku 1950. V jeho filmoch sa prejavuje osobitý režijný rukopis, nakrúcal filmy s autobiografickými motívmi. Jeho filmy treba vidieť, nie o nich písať.

FILMOGRAFIA (výber) - celovečerné hrané filmy: Biely šejk (1952), Darmošlapi (1953), Cesta (1954), Cabiriine noci (1957), Sladký život (1959), Osem a pol (1963), Giulietta a duchovia (1965), Fellini - Satyricon (1969), Klauni (1970), Rím (1972), Amarcord (1973), Skúška orchestra (1978), Mesto žien (1979), A loď pláva (1983), Ginger a Fred (1985), Interview (1987).

- 2. - 4. 1. - **BIELY ŠEJK**, Taliansko, 1952, 83 min.
- 5. - 7. 1. - **CESTA**, Taliansko, 1954, 94 min.
- 8. - 10. 1. - **CABIRIINE NOCI**, Taliansko, 1957, 107 min.
- 11. - 13. 1. - **SLADKÝ ŽIVOT**, Taliansko, 1959, 138 min.
- 14. - 16. 1. - **BOCCACCIO I.**, Taliansko, 1961, 98 min.
- 17. - 19. 1. - **GIULIETTA A DUCHOVIA**, Taliansko/Francúzsko, 1965, 139 min.
- 20. - 22. 1. - **KLAUNI**, Taliansko/Francúzsko/SRN, 1970, 90 min.
- 23. - 26. 1. - **RÍM**, Taliansko/Francúzsko, 1972, 116 min.
- 27. - 31. 1. - **AMARCORD**, Taliansko/Francúzsko, 1973, 123 min.

Kino Lumiere - Kino Filmotéka - Študijné kino SFÚ

premietania o 20.30 hod.

Premiéry vo filmových kluboch usporiadané v spolupráci s ASFK

- 2. - 9. 1. - **OSCAR WILDE**, r. Brian Gilbert, GB-USA-Japonsko-SRN, 1997, 117 min.
- 10. - 20. 1. - **ÚPLNÉ ZATMENIE**, r. Agnieszka Holland, Fr.-GB-Belgicko, 1995, 112 min.
- 21. - 31.1. - **UMELCOVA ZMLUVA**, r. Peter Greenaway, GB, 1982, 103 min.

Kino Voskovec a Werich

premietania o 19.30 hod.

Profilová prehliadka filmov kameramana Stanislava Szomolányiho pri príležitosti jeho životného jubilea

Stanislav Szomolányi (nar. 1935) - slovenský kameraman. V roku 1958 absolvoval štúdium kamery na pražskej FAMU, potom pôsobil v Slovenskom filme v Bratislave. V rokoch 1958 - 1966 nakrútil dvadsať dokumentárnych filmov rôzneho zamerania. Debutoval filmom Niekedy v novembri (1958) v réžii Štefana Uhra, čím sa začala ich dlhoročná spolupráca. Do dejín slovenskej kinematografie sa zapísal v Uhrovom filme Slnko v sieti (1962), kde jeho moderné kameramanské čítanie dalo podnet vzniku nového obrazového videnia v slovenskej kinematografii. Citlivou kamerou sa výrazne podieľal na úspechu

televíznych filmov Krotká (1967) a Balada o siedmich obesených (1968). So Štefanom Uhrom spolupracoval na filmoch: Organ (1964), Kosenie Jastrabej lúky (1981), Pásla kone na betóne (1982), Šiesta veta (1985).

2. 1. - **BALADA O SIEDMYCH OBESENÝCH**, r. Martin Hollý, SR, 1968, 60 min.
3. 1. - **SLNKO V SIETI**, r. Štefan Uher, SR, 1962, 100 min.
4. 1. - **ORGAN**, r. Štefan Uher, SR, 1964, 92 min.
5. 1. - **GÉNIUS**, r. Štefan Uher, SR, 81 min.
6. 1. - **PÁSLA KONE NA BETÓNE**, r. Štefan Uher, SR, 1982, 78 min.
7. 1. - **MŔTVY UČIA ŽIVÝCH**, r. Martin Hollý, SR, 1983, 74 min.

Retrospektívna prehliadka filmov Jana Wericha pri príležitosti jeho nedožitých 95-tych narodenín

Jan Werich (1905 - 1980) - český herec, spisovateľ a dramatik. Študoval na právnickej fakulte KU v Prahe. Už počas štúdia robil karikatúry a písal poviedky. Jeho meno je neodmysliteľne späté s menom jeho dlhoročného kolegu Jiřího Voskovca. V rokoch 1927 - 1938 vytvorili spolu osobitú komickú dvojicu známu pod značkou V + W. Pôsobili v Osvobozeném divadle a spoločne napísali a uviedli množstvo revuí. Známe je ich účinkovanie z viacerých filmov, napríklad: Pudr a benzín (1931), Peníze nebo život (1932). V herectve využívali viac divadelných než filmových výrazových prostriedkov, aj vo filmoch Martina Friča, s ktorým položili základy politickej filmovej satiry: Hej rup! (1934), Svět patří nám (1937). Po pôsobení v USA, si Jana Wericha v 50-tych rokoch pamätáme z klasických českých rozprávok: Císařův pekař, pekařův císař (1951), Byl jednou jeden král (1954) alebo z filmu Až přijde kocour (1963). Ostal zapísaný ako komediant s výraznou schopnosťou improvizácie a veľmi dobre sa čítajú jeho eseje, poviedky, cestopisy.

- 8.- 10. 1. - **KF: ŠEST OTÁZEK PRO JANA WERICHA**, r. Dušan Hanák, ČR, FAMU 1964, 15 min.
PENÍZE NEBO ŽIVOT, r. J. Honzl, ČR, 1932, 76 min.
- 11.- 14. 1. - **HEJ RUP!**, r. Martin Frič, ČR, 1934, 102 min.
- 15.- 17. 1. - **SVĚT PATŘÍ NÁM**, r. Martin Frič, ČR, 1937, 83 min.
- 18.- 21. 1. - **BYL JEDNOU JEDEN KRÁL**, r. B. Zeman, ČR, 1955, 107 min.
- 22.- 24. 1. - **AŽ PŘIJDE KOCOUR**, r. Vojtěch Jasný, ČR, 1963, 101 min.
- 25.- 28. 1. - **MUŽ, KTERÝ ROZDÁVAL SMÍCH**, r. Vladimír Sís, ČR, 1970, 81 min.
- 29.- 31. 1. - **KF: TRAGEDIE VODNÍKOVA**, r. J. Kábrt, ČR, 1958, 3 min.
STVOŘENÍ SVĚTA, r. E. Hofman, ČR, 1958, 84 min.
- 2.- 31. 1. - **VŠICHNI MOJI BLÍZCÍ**, r. Matej Mináč, ČR-SR-Polsko, 1999, 91 min. (17.00 a 18.45 hod.)
- 14.- 19. 1. - **VŠICHNI MOJI BLÍZCÍ**, r. Matej Mináč, ČR-SR-Polsko, 1999, 91 min. (17.00, 18.45 a 20.30 hod.)
- 2.- 12. 1. - **PIKANTNÉ POKUŠENIE**, r. Paul Weitz, USA, 1999, 90 min. (20.30 hod.)
- 2.- 16. 1. - **TIK-TAK**, r. Daniel Alfredson, Švédsko, 1998, 96 min. (17.30 hod.)
- 2.- 31. 1. - **TARZAN**, r. Kevin Lima, USA, 1999, 88 min. (15.30 a 17.00 hod.)
- 2.- 12. 1. - **AFÉRA THOMASA CROWNA**, r. John McTiernan, USA, 1999, 109 min. (18.30 a 20.30 hod.)
- 10.- 19. 1. - **VELKÝ TATO**, r. Dennis Dugan, USA, 1999, 93 min (16.15 hod.)
- 13.- 26. 1. - **GENERÁLOVA DCÉRA**, r. Simon West, USA, 1999, 116 min. (18.30 hod.)
- 13.- 26. 1. - **200 CIGARIET**, r. Risa Bramon Garcia, USA, 1999, 100 min. (20.30 hod.)
- 20.- 26. 1. - **ŠEST STATOČNÝCH**, SR-ČR, 1999, 96 min. (20.30 hod.)
- 27.- 31. 1. - **ŠEST STATOČNÝCH**, SR-ČR, 1999, 96 min. (21.00 hod.)
- 20.- 26. 1. - **DVE RUKY**, r. Gregor Jordan, Austrália, 1998, 89 min. (17.30 hod.)
- 27.- 31. 1. - **KONIEC DNÍ**, r. Peter Hyams, USA, 1999, 121 min. (17.15 a 20.30)
- 27.- 31. 1. - **NÁHODNÉ STRETNUTIE**, r. Sydney Pollack, USA, 1999 (16.00 a 18.30)
- 27.- 31. 1. - **KULT HÁKOVÉHO KRÍŽA**, r. Tony Kaye, USA, 1998, 100 min. (20.45)

FILMOVÉ KLUBY

Filmový klub NOSTALGIA

budova SvF, Starohorská 2, Bratislava, tel.: 52961713
(predstavenia o 18,30 h. a 20,45 h. - pokiaľ nie je uvedené inak)

profil mesiaca: PETER GREENAWAY

PETER GREENAWAY (nar. 1942) - britský režisér, scenárista, maliar a spisovateľ. Vyštudoval maliarstvo na Walthamsrow School Of Art. V rokoch 1965-1976 pracoval ako strihač dokumentárnych filmov britskej Ústrednej informačnej služby. Zároveň nakrúcal vlastné krátke dokumenty, maľoval, písal a ilustroval knihy. V súčasnosti patrí k najoriginálnejším svetovým filmárom. Jeho často kontroverzné autorské diela vynikajú bohatou vizuálnosťou, krajinou štylizáciou a provokujúcimi témami i ich postmodernistickým spracovaním.

FILMOGRAFIA - celovečerné hrané filmy: Umelcova zmluva (1982), Zet a dve nuly (1985), Brucho architekta (1987), Topenie po číslach (1988), Kuchár, zlodej, jeho žena a jej milenec (1989), Prosperove knihy (1991), Dieťa z Maconu (1993), Kniha do postele (1996), 8 1/2 ženy (1999)

- 7.1. - **ŽIVOT JE KRÁSNY**, r. Roberto Benigni, Tal., 1998
- 10.1. - **TOPENIE PO ČÍSLACH**, r. Peter Greenaway, VB, 1988 (18.30 hod.)
- 10.1. - **UMELCOVA ZMLUVA**, r. Peter Greenaway, VB, 1982 (20.45 hod.)
- 12.1. - **NICK PARK UVÁDZA...**r. Nick Park a iní, VB, 1986-95
celosezónny cyklus: ČESKÁ "NOVÁ VLNA" 60. ROKOV
- 14.1. - **NÁVRAT STRACENÉHO SYNA**, r. Evald Schorm, ČR, 1966 (18.30 hod.)
- 14.1. - **ŽERT**, r. Jaromil Jireš, ČR, 1968 (20.45 hod.)
- 17.1. - **KUCHÁR, ZLODEJ, JEHO ŽENA A JEJ MILENEC**, r. Peter Greenaway, GB/Fr., 1989
- 19.1. - **NAHÝ**, r. Mike Leigh, GB, 1993 (18.30 hod.)
- 19.1. - **CHUŤ ČEREŠNÍ**, r. Abbás Kiárostamí, Irán, 1997 (20.45 hod.)
- 21.1. - **ÚPLNÉ ZATMENIE**, r. Agnieszka Hollandová, Fr./GB/Belg., 1995
- 24.1. - **PROSPEROVE KNIHY**, r. Peter Greenaway, Hol./Fr./Tal., 1991 (18.30 hod.)
- 24.1. - **DIEŤA Z MACONU**, r. Peter Greenaway, GB/Hol./Fr./Nem., 1993 (20.45 hod.)
- 26.1. - **ZIMNÝ HOST**, r. Alan Rickman, USA/GB, 1996 (18.30 hod.)
- 26.1. - **MILOSTNÉ PRÍBEHY**, r. Jerzy Stuhr, Poľ., 1997 (20.45 hod.)
- 28.1. o 18.30 a 20.45 hod. - tematický večer: **ORSON WELLES**
- 31.1. - **8 1/2 ŽENY**, r. Peter Greenaway, GB./Hol./Lux./Nem., 1999

Filmový klub 901

budova PdFUK, Račianska 59, Bratislava, tel.: 44255470
január - nehrá

Filmový klub 903

IUVENTA, Karloveská 34, Bratislava, tel.: 55575245
predstavenia každý pondelok o 19.00 hod

- 3. 1. - **NOC NA ZEMI**, r. Jim Jarmush, USA,
- 10. 1. - **KUCHÁR, ZLODEJ, JEHO ŽENA A JEJ MILENEC**, r. Peter Greenaway, GB, 1989
- 17. 1. - **NEBO NAD BERLÍNOM**, r. Wim Wenders, Nemecko-Francúzsko, 1987
- 24. 1. - **ŽIVOT JE KRÁSNY**, r. Roberto Benigni, Taliansko, 1997
- 31. 1. - **BOJ O OHEŇ**, r. Jean Jack Annaud, Francúzsko-Taliansko, 1981/90

Filmový klub Mladost

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 54435815
predstavenie na preukaz ASFK len v utorok 4.1. o 20.00 hod.

2. - 5.1. - **ÚPLNÉ ZATMENIE**, r. Agnieszka Holland, Fr.-GB-Belg., 1995, 112 min.

Filmový klub Múzeum

Nádvorie starej radnice, Bratislava, tel.: 54435815
predstavenia každú stredu o 20.00 hod.

5. 1. - **PĚJME PÍSEŇ DOHOLA**, r. Ondřej Trojan, ČR, 1990, 103 min.
12. 1. - **OSCAR WILDE**, r. Brian Gilbert, GB, 1997, 120 min.
19. 1. - **ZIMNÝ HOST**, r. Alan Rickman, GB, 1997, 104 min.
26. 1. - **ÚPLNÉ ZATMENIE**, r. Agnieszka Holland, Fr.-GB-Belgicko, 1995, 112 min.

Filmový klub NIVY

CULTUS - Spoločenský dom Nivy, Súťažná 18, Bratislava, tel.: 55960861
predstavenia každý utorok o 19.00 hod.

Slovenský režisér na filmovom plátne

4. 1. - **DOVIDENIA V PEKLE, PRIATELIA**, r. Juraj Jakubisko, SR-Tal., 1970-90
11. 1. - **SLÁVNOSŤ V BOTANICKEJ ZÁHRADE**, r. Elo Havetta, SR, 1969
18. 1. - **DIABOLSKÁ BRIGÁDA**, r. Andrew V. McLaglen, USA, 1968
25. 1. - **PRELOMIŤ VLNY**, r. Lars von Trier, Dánsko-Švédsko-Fr.-Hol.-Nórsko, 1996

Filmový klub Lúky

Dom kultúry Lúky, Víglašská 1, Bratislava, tel.: 63823930
predstavenia každý utorok o 18.30 hod.

11. 1. - **BOXER**, r. Jim Sheridan, Írsko-USA, 1997
18. 1. - **MRAKY ODTIAHLI**, r. Aki Kaurismäki, 1996
25. 1. - **FARGO**, r. Joel Coen, USA, 1995

PREMIÉROVÉ KINÁ

Kino Tatra

Nám. 1. mája 7, Bratislava, tel.: 368994
predstavenia vždy o 15.30, 18.00 a 20.30 hod.

1. - 19. 1. - **ZÁHADA BLAIR WITCH**, r. Daniel Myrick, Eduardo Sanchez, USA, 1999
20. - 26. 1. - **KONIEC DNÍ**, r. Peter Hyams, USA, 1999
27. - 31. 1. - **JEDEN SVET NESTAČÍ**, r. Michael Apted, USA, 1999

Kino Hviezda

Nám. 1. mája 11, Bratislava, tel.: 367471

- 1. - 12. 1. - **KONIEC DNÍ**, USA (15.30, 18.00 a 20.30 hod.)
- 2.- 6. 1. - **TARZAN**, USA (13.30 hod.)
- 13. - 26. 1. - **JEDEN SVET NESTAČÍ**, USA (15.30, 18.00 a 20.30 hod)
- 27.- 31.1. - **ŠIESTY ZMYSEL**, USA (15.30, 18.00 a 20.30 hod)

Kino Istropolis

Trnavské mýto 1, Bratislava, tel.: 50228241

Velká sála - predstavenia vždy o 17.30 a 20.00 hod.

- 6. - 12. 1. - **VIKINGOVIA**, USA
- 13. - 26. 1. - **JEDEN SVET NESTAČÍ**, r. Michael Apted USA, 1999
- 27. - 31. 1. - **ŠIESTY ZMYSEL**, r. M. Night Shymalan, USA, 1999

Istropolis I. - predstavenia vždy o 15.30, 18.00 a 20.30 hod.

- 1. - 19. 1. - **KONIEC DNÍ**
- 20. - 31. 1. - **TAKMER BEZ ŠANCE**, r. Jonathan Kaplan, USA, 1999

Kino Obzor

Wilsonova 1, Bratislava, tel.: 397522

- 3. - 6. 1. - **STAR WARS: EPIZÓDA I. - SKRYTÁ HROZBA**, USA (15.30 hod.)
- 2. - 4. 1. - **STIGMATA**, USA (18.00 a 20.30 hod.)
- 5. 1. - **NOTHING HILL**, USA (18.00 a 20.30 hod)
- 6. 1. - **ZÁMOK HRŔOZY**, USA (18.00 a 20.30 hod.)
- 7. - 9. 1. - **ZÁMOK HRŔOZY**, USA (15.30, 18.00 a 20.30 hod.)
- 10. - 12.1. - **MATRIX**, USA (15.30, 18.00 a 20.30 hod.)
- 13. - 26. 1. - **NÁHODNÉ STRETNUTIE**, USA (15.30, 18.00 a 20.30 hod.)

Kino Mladost'

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 54435049

- 2.- 3.1. - **VIKINGOVIA**, USA (15.15 a 17.30 hod)
- 4. - 5. 1. - **NOTHING HILL**, USA (detto)
- 2. - 5. 1. - **ÚPLNÉ ZATMENIE**, Fr.-GB-Belg., (20.30 hod)
- 6. 1. - **ŽIVOT CHROBÁKA**, USA (13.30 hod.)
- 7.1. - **LOV NA MYŠ**, USA (detto)
- 8. 1. - **FLUBBER** - roztržitý profesor, USA (detto)
- 9. 1. - **101 DALMATÍNCOV**, USA (detto)
- 6. - 19. 1. - **DVE RUKY** (15.00, 17.30 a 20.00 hod, 12.1. a 19.1. iba o 15.00 a 17.30 hod.)
- 20.1. - **PREDVIANOČNÁ NOČNÁ MORA**, USA (15.00, 17.30 a 20.00 hod.)
- 21. - 23.1. - **TOUR FILM**
- 24. - 25. 1. - **VIKINGOVIA**, USA (15.00, 17.30 a 20.00 hod)
- 26. 1. - **VIKINGOVIA**, USA (15.00 a 17.30 hod.)
- 27. - 31. 1. - **MOLOKAI** (15.00, 17.30 a 20.00)

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

ŠEŠT slovenských statočných

Ked' už sa zdalo, že rok 1999 skončí s jediným slovenským celovečerným filmom Fontána pre Zuzanu 3, kde sa vzali tu sa vzali, koncom roka sa zjavili ďalšie dva. Najprv to bol česko-slovensko-poľský koprodukčný debut slovenského režiséra žijúceho v Prahe Mateja Mináča Všetci moji blízki, ktorý Slovenská filmová a televízna akadémia nominovala na Oscara. Nie je to však všetko. Na Medzinárodnom filmovom festivale Bratislava 1999 mal premiéru česko-slovenský projekt s názvom Šesť statočných.

Jedná sa o pásmo šiestich krátko a stredometrážnych filmov mladých tvorcov spojených ich autorskými výpoveďami. Režisérkou týchto spájajúcich pasaží bola študentka VŠMU **Andrea Horečná**.

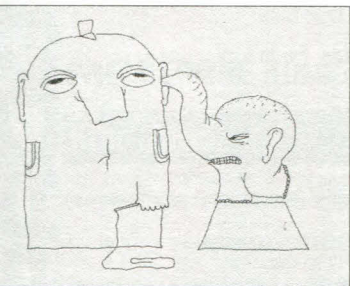
"Celý projekt vznikol tak, že spoločnosť Charlie's začala produkovať krátky film Martina Repku Zlodeji," hovorí Norma Kleinová (produkcia) z Charlie's. "A keďže súčasne s ním tu vznikali i ďalšie filmy, hľadali sme nejakú formu, ako by sme ich dostali do kín. Producent Rudolf Biermann v spolupráci s Čestmírom Kopeckým z Českej televízie napokon vybrali šesť filmov -

tri slovenské a tri české, ktoré sme spojili do pásma s názvom Šesť statočných."

Režisérom prvého filmu *Ked' nie, tak nie* - absurdnej anekdoty o drezúre slonov - je **Vladimír Král** (1974), študent na Katedre animovanej tvorby VŠMU. "Ja som mal film hotový už pred dvomi rokmi a tak som musel čakať na ostatných."

Režisérom druhého, tentoraz hraného filmu *Tomík* bol **Vojtěch Marek** (1977), ktorý v súčasnosti študuje scenáristiku na FAMU. K jeho mikrokomedii o drzom chlapcovi zložil hudbu Roman Holý (JAR, Sexy Dancers). **Tereza Kučerová** (1964) je dcérou Věry Chytilovej a poznáme ju ako výtvarníčku, návrhárku kostýmov i herečku. V roku 1986 absolvovala filmovú a televíznu grafiku na Vysokej škole umeleckého priemyslu a tentoraz sa predstavila svojím tretím animovaným filmom *Pražské nokturmo alebo komora*, ktorý je akosi sondou do ľudskej duše.

Nad profesionálnymi aj osobnými problémami mladého tvorca dokumentárnych filmov sa zamýšľa štu-

Ked' nie, tak nie, r. Vlado Král

O čarovnom zvone, r. Aurel Klimt

dent odboru dokumentárneho filmu na VŠMU **Jaroslav Vojtek** (1968) vo filme *Rojkovia*. Vojtek problémy s financiami vyriešil ťažko zopakovateľným spôsobom: "Film som nakrútil na zvyšky filmu, ktoré tu zostali po Američanoch. Mal som napríklad v kamere minútu a desať sekúnd filmu a podľa toho som si musel vybrať scénu, ktorú som išiel nakrúcať a rozpočítať celú akciu tak, aby sa mi do toho času zmestila."

História sa opakuje. V roku 1984 si v Balcovom debute Uhol pohľadu zahral režisér Martin Šulík. Študent réžie na VŠMU **Martin Repka** (1975), ktorého filmy už získali ocenenia na festivaloch doma i v zahraničí, si vybral do filmu *Zlodeji* Martinovho brata Mareka, ktorý je tiež režisérom. "Marek Šulík ma prehováral, že mi pokazí film," spomína si Repka. "Ale nikoho iného som si v tej úlohe nevedel predstaviť."

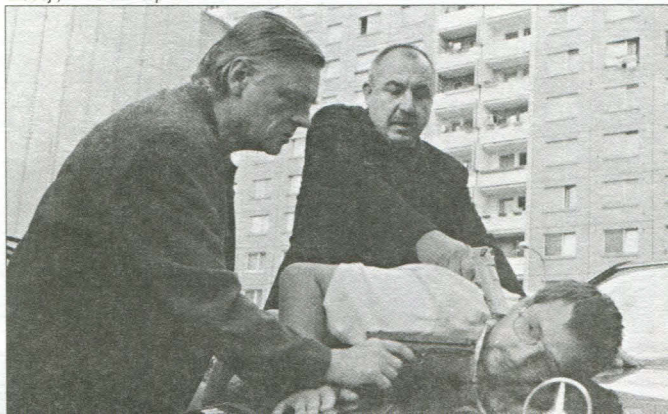
Zlodeji, r. Martin Repka

Do úloh tajných obsadil Repka Andyho Hryca a Stana Dančiaka. "Páčila sa mi myšlienka, že tajných budú hrať ľudia, ktorých na ulici každý pozná."

Šiesty film *O čarovnom zvone*, ktorý režíroval **Aurel Klimt** (1972), absolvent Katedry animovanej tvorby na FAMU, je animovanou rozprávkou. Výtvarné návrhy Martina Velíška a "báječný" komentár čítaný Júliusom Satinským iste zaujmú všetky deti od 5 do 105 rokov.

Na besede s tvorcami jednotlivých filmov sa všetci mladí režiséri zhodli, že v dnešnej dobe tvorca stráca mnoho síl a energie už v prípravnej fáze pri zháňaní techniky a financií. "Napriek tomu som rád, že tento projekt vznikol," povedal Repka. "Vďaka nemu aspoň niektorí ľudia zistia, že niečo ako krátkometrážny film vôbec existuje."

Miro Ulman

X Všetci moji, buďte mi radšej vzdialení

Veľké tragédie sužujúce zástupy ľudí akosi vždy fascinovali možnosťou zamaskovať pôžitok z jednoduchej katarzie. Zamaskovať ho obrazom pripomínania, ktorý má pomerne jasnú a nesmierne dôležitú sociálnu funkciu. Navyše je príťažlivý a jeho príťažlivosť je aj v možnosti ukolísať diváka vierou v očistenie svedomia a vierou v zabránenie pohrome ďalšej. V tomto bode sa pôžitok z pozerania katastrofických filmov alebo aj melodrámm o vojne, či aspoň o Holocauste mení a vzdaluje od pôžitku z melodrámm, v ktorých centre je "iba" láska, alebo "iba" malý človek - jeden jediný, či zo pár podobných.

Takže prvá maska, za ktorou sa skrýva aj debut Mateja Mináča *Všetchni moji blízcí*, je závažnosť témy. V Mináčovom filme je vytvorená významovým prekrytím centrálnej filmovej narácie metapříbehom, ktorý jej dodáva zdanie historickej hodnovernosti - príbehom o Nicholasovi Wintonovi, mužovi, ktorý zachránil vyše šesto židovských detí pred smrťou v koncentračných táboroch. Teda nič iné, iba čaro príbehu podľa skutočnej udalosti. Vybrať si skutočné meno, vpísať ho do záverečného titulku a graficky prehĺbiť ono strhujúce napätie medzi ilúziou fikcie a ilúziou reality. Čo viac je treba, aby katarzia, nie "lacná", ale chrániaca a očisťujúca, zaplavila sálu, aby zacvrndžal smiech

Všetci moji blízcí, réžia: Matej Mináč, scenár: Jiří Hubač, strih: Patrik Pašš, kamera: Dodo Šimončíč, hrajú: Josef Abrahám, Jiří Bartoška, Libuše Šafránková..., ČR-SR-Polsko, 1999

cez slzy, šuchot vreckoviek a tajných objatí pred úplným rozsvietením, aby roztrasené praskanie dámskych kabeliek ustrnulo pred cynickým (rozpačitým?) smiechom zo pár (frustrovaných) kritikov?

Mináčov debut sa pohráva s rôznymi polohami obrazu a jeho klišéovitých referencií na polohy (filmovej, alebo televíznej) fikcie: nájdeme tu, klasicky skreslené obrazy televízneho vysielania, do hneď sfarebenú ("čierno-bielu") simuláciu dokumentu (vzápätí prelnutú do skutočne dokumentárnych záberov), ale hlavne - čisté, jasné, hladivé, no zubatým slinkom presiaknuté obrazy naškrobeného rodinného života. Cvengot pohárov, trochu problémov a nič netušiace postavy, spolu s hudbou sa rútiace ku skaze. Dobre skrytý stereotyp nástupu pohromy (zla). A hudba, ktorá, mimochodom, dotieravo trvá, pekná, mohutná a napokon aj dramatická. Neilustruje, nearanžuje dej. Je jednoducho tu - na podčiarknutie atmosféry a postupne aj na podotknutie napätia medzi postavami, ktoré nechcú vedieť a divák, ktorý vie - o vrhnutí postáv zo

"šfastia" do "nešfastia". Preplietanie a vzájomné skrývanie stereotypov s dôverne známymi, klasickými naratívnymi (a štylistickými) postupmi, pokračuje. Hrdinovia sú navyše Židia, správne dávkovanie dojímavosti podporí vzťah Davida a Soši, ktorých čistej detskej láske kruté historické udalosti nežičia. Kostru príbehu stavia rad letmo súvisiacich situácií, ktorých primárnou funkciou je podnietiť k pasívite diváckej situácie, vytvorí blažene nostalgickú uspávanku, no ich paralelou, paradoxnou funkciou je strážiť historický determinizmus.

Film Všíchni moji blízci sa takto pohodlne uvelebil v priestore medzi extrapolovanými podobami kultúrnych a filmových stereotypov. V medzere, ktorá ešte vždy môže naznačovať smerovanie k závažnosti, zaujímavosti, teda k akémusi archetypu "dobrého" filmu, ktorý úspešne presahuje nulový bod na rebríčku umeleckých hodnôt. Všíchni moji blízci

je kultúrnym produktom s určitou sociálnou funkciou, ale zároveň determinovaný maskou umenia. Samozrejme, táto maska je falšou, intenciou, ktorá nikdy nebude naplnená. Je závojom, ktorého úloha je skrývať stratenú identitu, zvädzať, čiže príťahovať. A príťahovať predstieraním podobnosti so zvädzaným, teda s divákom. Tu závoj narazí na malý problém - jeho predstieraná "podobnosť" totiž musí fandiť narcisizmu. Chceme byť krajší ako sme, chceme sa teda aj pozeráť na "život" krajší ako je ten náš. Melodráma, ktorá presne váži potrebné prísady. Netreba ich priveľmi cítiť na jazyku, sú však tu a varia sa s nami a so všetkými tými - tak nám podobnými a tak fantomaticky inými, so všetkými malými ľuďmi pod nánosom histórie - pod tkanivom blízkosti a vzdialenosti.

Jana Dudková

(autorka je študentkou filmovej vedy)

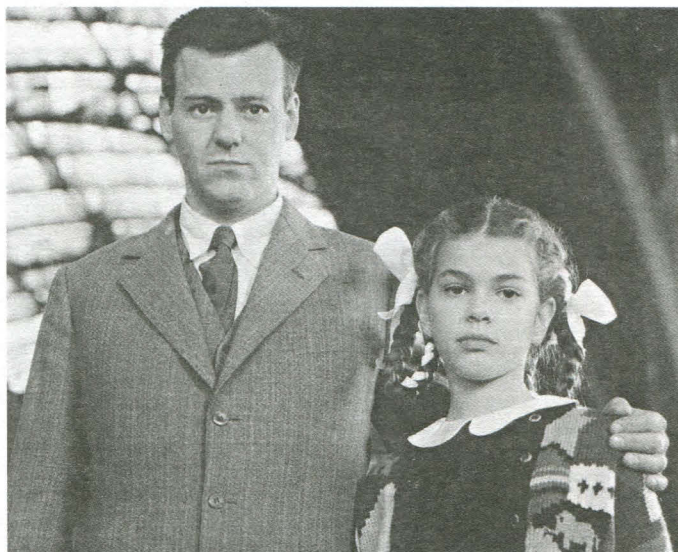

foto - archív Pavla Barabáša

PAVOL BARABÁŠ

Za svoje filmy získal už 25 ocenení a ich počet sa približuje k počtu filmov, ktoré vôbec réžiroval. Naposledy sa prezentoval filmom 118 dní v zajatí ľadu, ktorý sa ako víťazný titul 24. ročníka prestížneho Festivalu o horách a dobrodružstve v kanadskom horskom meste Banff dostal na svetové turné. Hovoríme o Pavlovi Barabášovi, ktorý so slovenským režisérom 60-tych rokov Stanislavom Barabášom má spoločný rodokmeň, ale okrem filmu má rád aj hory a preto nakrúca filmy výlučne s horskou a športovou tematikou.

"V nemeckej, švajčiarskej, rakúskej, francúzskej i talianskej kinematografii má horský film pomerne význačné postavenie a veľkú tradíciu. Na Slovensku máme tiež hory a tradíciu, len filmy o nich, akoby sa vytratili." - hovorí Pavol Barabáš (1959).

Pavol Barabáš vyštudoval zvukovú a obrazovú techniku na Elektrotechnickej fakulte SVŠT a postgraduálne štúdium zavíril v Slovenskej televízii. Po skončení štúdia pôsobil štyri roky v Športfilme, kde nakrúcal na 16- a 35-mm kameru rôzne metodické filmy. S videokamerou začal viac pracovať v bývalom reklamnom podniku ERPO a

ostal jej verný až dodnes. Neskôr, v roku 1995 spolu s kolegom Miroslavom Longauerom založili vlastné štúdio K2. A prečo horské filmy?

"Moja láska k horám pramení ešte zo študentských čias, keď som si ako študent zarábala na Zbojníckej chate v Tatrách. Okrem toho v Športfilme som prišiel o ideály, pretože keď som prenikal do športového zákulisia, videl som, že nie všetko je také čisté ako sa zdá na obrazovkách. Lákali ma preto skôr dokumenty o horách, o ľuďoch v nich a o športoch, ktoré som mal rád ako lyžovanie, skialpinizmus, horolezectvo ale i horské

maratóny."

Prvé vlastné režisárske filmy pred prácou v K2 štúdiu nazýva Pavol Barabáš "úlet-mi". Na MFF horských filmov do Popradu poslal už 11 filmov. Na nich sa dá sledovať postupný prechod od cestopisných dobrodružstiev, cez filozofické meditácie až po nesmierne emocionálne

"Dokument mám veľmi rád, pretože je o skutočných ľuďoch a ich skutočných príbehoch. Snažím sa tvoriť takým spôsobom, aby si ľudia po každom zhladnutí môjho filmu našli niečo zaujímavé, čo ich posunie ďalej.."

ľudské príbehy. A profesionality.

"Naše štúdio má tri profesionálne videostrážne a jednu zvukovú. Prenajímame profesionálnu techniku od kamier až po konečné spracovanie, vyrábame reklamy, zvuky, animáciu, propagačné filmy... Práca v štúdiu je hektická a preto nákrúcanie horských filmov, za ktorými cestujem, je pre mňa únikom. Ročne sa mi podarí dokončiť jeden - dva filmy, ktoré potom prihlásim na festivaly." A nie bezdôvodne, veď napríklad posledný spomínaný film 118 dní v zajatí ľadu získal na jedenástich najväčších a najznámejších medzinárodných festivaloch s horskou a dobrodružnou tematikou 13 ocenení, z toho 4-krát Hlavnú cenu. Aj mnohé ďalšie...

"Nerád cestujem na zahraničné festivaly, ale veľmi rád chodievam na Medzinárodný festival horských filmov do Popradu. Pre mňa je naj-

dôležitejšie cítiť spätnú väzbu u publika. A v Poprade je veľmi vnímavé, ale kritické publikum. Všetky filmy sa snažím nakrútiť vždy, do termínu tohto festivalu. Na projekcii v sále sedím medzi divákmi a vnímam každú ich reakciu počas premietania, aby som vedel, čo som urobil vo filme dobre alebo zle."

Zoznam miest, ktoré Pavol Barabáš už s kamerou pochodil tiež akoby nemal konca. Alpy, Kaukaz, Himaláje, Hindukuš, Pamír, Nepál, Nová Guinea, India, Čína, Kanada, Colorado... "Okrem toho som prišiel na to, že človek môže pochodiť celý svet a zistiť, že to najkrajšie má doma. Mám veľmi rád Malé Karpaty, ale hlavne Vysoké Tatry... sú tam kamaráti, za ktorými môžem kedykoľvek prísť na chatu. Tam stretám ľudí, ktorých mám rád a ktorí majú radi mňa."

Čo si Pavol Barabáš sám rád pozrie? "Milujem film Čajka Jonathan Livingstone. Mám rád optimistické filmy, ktoré niečo človeku dajú a povzbudia ho. Film musí mať zmysel. Po zhladnutí filmu vždy rozmýšľam nad tým, prečo sa ten film vyrobil. Buď je to preto, že ním chce autor niečo povedať alebo zarobiť si. Keďže sa na dokumentoch nedá zarábať, patrími asi zatiaľ do prvej skupiny..."

Simona Nôtová-Tušerová

Výber z filmografie: Tatranské momento (1994), Cez divoký Baltistan (1996), Budhistický Ladakh (1996), 80 metrov pod vrcholom (1997), Pod Kančendžongou je ich domov (1998), Budhizmus na streche sveta (1998), 118 dní v zajatí ľadu (1998), Za hranicami tmy (1999), projekty v realizácii: 2000 - Tatranská príťažlivosť, 2000 - Tajomné mamberamo.

Boj o miesto na slnku v USA

**Slovenský film
v Spojených štátoch
amerických po prvýkrát**

**Washington, D.C.,
16. - 17. októbra 1999**

Ešte nikdy sa na pôde Spojených štátov amerických nekonala výberová prehliadka diel slovenskej kinematografie. A za posledné roky by sa zdalo celkom absurdné, aby reprezentatívnu kolekciu našich celovečerných filmových diel prezentovali pod záštitou Ministerstva kultúry SR spoločne Slovenské veľvyslanectvo v Spojených štátoch amerických a Slovenský filmový ústav Bratislava. Stalo sa tak pri príležitosti kultúrno-spoločenských podujatí organizovaných ako súčasť osláv 10. výročia Nežnej revolúcie dokonca dvakrát.

Z filmov 90-tych rokov, ktoré Slovenská filmová a televízna akadémia v tomto roku vybrala ako najlepšie, zvolila kurátorka Národnej galérie vo Washingtone a dramaturgička jej filmového programu Peggy Parsons štyri: *Sedím na konári a je mi dobre* (r. J. Jakubisko, 1989), *Anjel milosrdenstva* (r. M. Luther, 1993), *Papierové hlavy* (r. D. Hanák, 1995) a *Záhrada* (r. M. Šulík, 1995). Projekcie sa uskutočnili počas dvoch víkendových dní tak, ako tomu svojich divákov učí pravidelný program "filmového klubu" Národnej galérie. V októbri sa okrem slovenských filmov na programe ocitli súčasné čínske filmy, profilové filmy Luchina Viscontiho a

"veľké" diela nemej éry akým je napríklad *Berlín: Symfónia veľkomesta* (1947, r. W. Ruttmann). Milým prevapením bolo, že všetky projekcie boli v najväčšej (asi 500 miestnej) kinosále galérie zaplnené takmer do posledného miesta. Diskusie priamo v sále viedli dramaturgička Národnej galérie Peggy Parsons, americký filmový kritik Eddie Cockrell a Lubica Mistríková zo Slovenského filmového ústavu. Dúfajme, že sa diváci hlavného mesta Ameriky stretnú so slovenskou kinematografiou čoskoro znova, pri filmoch Martina Hollého, o ktoré washingtonskí organizátori prejavili mimoriadny záujem.

**New York City,
5. - 6. novembra 1999**

O tom, že vystavovať, koncertovať, hrať a ukazovať výsledky svojej umeleckej práce v hlavnom stánku kultúrneho diania v New Yorku je veľkým uznaním a ocenením pre každého umelca netreba pochybovať. Silný konkurenčný boj je nevyhnutné podstúpiť už pri snahe získať pre "svoju" prezentáciu vhodný priestor. Spoločná prehliadka českého a slovenského filmu 90-tych rokov sa konala v dvoch komorných kinosálach univerzitného kina Cantor Center. Filmy *Záhrada*, *Všetko čo mám rád*, *Obrazy starého sveta*, *Papierové hlavy*, *Anjel milosr-*

OHLASY

denstva, *Rivers of Babylon*... sa premietali od rána do večera a z veľkej väčšiny boli uvedené za osobnej účasti tvorcov a producentov. Z režiséroov sa o svojich filmoch s divákmi rozprávali Miloslav Luther a Dušan Hanák. K svojim pocitom z prehliadky povedali:

M. Luther: "New York je fascinujúce mesto, plné kontrastov a prekvapení. Medzi ne sa zaradil aj dialóg s divákmi po projekciách Anjela milosrdenstva. Nielen jeho spontánnym pozitívnym prijatím, ale i hladom po informáciách - o téme filmu, dejinných súvislostiach, morálnych a politických presahoch, väzbách na dnešok. Američania ľahko búrajú bariéry, v sebe i okolo seba. Potvrdila mi to aj bohatá ponuka hodnotných európskych filmov v malej video-požičovni v srdci na Bleeker street Greenwich Village. Hlavne nekomerčných! A keď som tam našiel aj môj film *Zabudnite na Mozarta*, a poriadne ohmataný, vrátil som sa domov naozaj povzbudený a plný energie."

D. Hanák: "S newyorským publikom som sa zoznámil už na retrospektíve svojich celovečerných filmov v Múzeu moderného umenia. Veľká sála bola plná, diváci nešetřili potleskom a živo diskutovali. To sa opakovalo aj po premietaní *Obrazov starého sveta* a *Papierových hláv* v Cantor Film Center. Vždy ma zaujímalo pôsobenie filmu v inom kultúrnom kontexte. Prehliadka slovenských a českých filmov bola úspešná a istotne splnila svoj účel aj v súvislosti s propagáciou slovenskej kultúry v zahraničí."

Prehliadku, ako jedno z významných prezentácií Slovenska v zahraničí, otvoril minister kultúry SR Milan Kňažko a veľvyslanec Slovenska v Spojených štátoch amerických

Martin Bútora. Okrem projekcií sa v New Yorku odohralo aj niekoľko stretnutí medzi slovenskými filmovými tvorcami a producentmi, ich českými kolegami so zástupcami slovenskej ambasády v USA, ministrom kultúry SR a generálnym sponzorom podujatia, spoločnosťou Philip Morris International.

Slovenský film bol v Amerike v takejto pomerne rozsiahlej podobe predstavený po prvý raz. Je potešiteľné, že počas mesiaca november sa dostali štyri slovenské filmy do vysielania verejnej televízie WNVC TV Channel 56 vo Washingtone a na základe ich uvedenia vo Washingtone a v New Yorku sa o ne uchádzajú aj zástupcovia amerických filmových festivalov. *Papierové hlavy* Dušana Hanáka sa tak s najväčšou pravdepodobnosťou stanú súčasťou programu Filmového festivalu slobody (Freedom Film Festival), ktorý sa každoročne koná v Los Angeles a počas MFF v Berlíne.

Lubica Mistríková

(Audiovizuálne informačné centrum - Slovenský filmový ústav)

foto - Zuzana Mistríková

Generálny riaditeľ Slovenského filmového ústavu Peter Dubecký a producent Rudo Biermann a jablkom, ktoré si diváci odnášali po uvedení filmu *Záhrada* Martina Šulíka z newyorského kina Cantor Center.

**REBRÍČKY NÁVŠTEVNOSTI
- TOP TEN****Filmové kluby**

(TOP TEN klubotékových filmov
v sezóne 1998/1999)

1. **Dvojaký život Veroniky,**
r. Krzysztof Kieślowski,
4526 počet divákov
2. **Podzemie,** r. Emir Kusturica,
3341
3. **Nebo nad Berlínom,**
r. Wim Wenders,
2320
4. **Mŕtvy muž,** r. Jim Jarmusch,
2289
5. **Pulp Fiction,**
r. Quentin Tarantino
2183
6. **Tri farby: modrá,**
r. Krzysztof Kieślowski
2104
7. **Veľká žranica,**
r. Marco Ferreri,
2022
8. **Stena,** r. Alan Parker
2022
9. **Mazacia hlava,** r. David Lynch
1893
10. **Gummo,** r. Harmony Korine,
1882

zdroj: Asociácia slovenských
filmových klubov

Premiérové kiná

(TOP TEN filmov premiérových kín
od 1/99 do 10/99)

1. **Život chrobáka,**
132 499 počet divákov
2. **Múmia,**
130 359
3. **Matrix,**
88 174
4. **Fontána pre Zuzanu 3,**
87 239
5. **Star Wars - Epizóda 1:
Skrutá hrozba,**
78 913
6. **Asterix a Obelix,**
78 696
7. **Zamilovaný Shakespeare,**
74 580
8. **Láska cez internet,**
71 833
9. **Život je krásny,**
67 743
10. **Dr. Dolittle,**
66 613

zdroj: Únia filmových distribútorov

30

VÝROČIA - JANUÁR 2000

2.1.1940	Marcela Plítková-Jurovská - slovenská scenáristka, režisérka krátkometrážnej tvorby
9.1.1890	Karel Čapek - český spisovateľ, dramatik a novinár
11.1.1925	Ernest Štric - slovenský film. teoretik, autor rozhlasových, divadelných a televíznych hier
11.1.1930	Ján Kmeľ - slovenský scenárista
14.1.1935	Stanislav Szomolányi - slovenský kameraman
15.1.1995	zomrel Josef Kemr - český herec
16.1.1935	Jaroslav Duriček - slovenský herec
19.1.1935	Martin Petrenko - slovenský herec, režisér
20.1.1940	Jana Brejchová - česká herečka
22.1.1925	Andrej Vandlík - slovenský herec
22.1.1935	Ivan Stadtrucker - slovenský dramaturg, scenárista
22.1.1940	Peter Jaroš - slovenský spisovateľ
26.1.1910	Elmar Klos - český scenárista, režisér a pedagóg
26.1.1950	Jiří Lábus - český herec
27.1.1925	Ludovít Filan - slovenský scenárista a režisér
27.1.1900	Hana Meličková - Rapantová (vyd.) - zomrela 7.1.1978 - slovenská herečka
27.1.1935	Ladislav Stritz - slovenský kameraman
28.1.1910	Adina Mandlová - česká herečka
28.1.1960	Irena Pavlásková - česká režisérka
29.1.1915	Ladislav Mňačko - slovenský spisovateľ

PRÍRASTKY DO FONDU KNIŽNICE SLOVENSKEHO FILMOVÉHO ÚSTAVU

(október - november 1999)

Jarek Kupsc

Malé dejiny filmu.

Ilustrovaný pruvodce svetovou kinematografiou od počiatku po súčasnosť

Praha, Cinemax 1999, 387 s.

Hana Brejchová

- Dušan M. Spáčil

Lásky té plavováscky aneb

Hana Brejchová o sebě a jiných

B.m.v., GAB/Oddych 1994, 157 s.

Ronald M. Hahn

Das Heyne Lexikon des erotischen Films. Über 1600 Filme von 1933 bis heute

München, Wilhelm Heyne Verlag 1995, 624 s.

Olga Nitrová - Václav Strachota

Štúdáci a kantoři aneb Hvězdy českého filmu za školou

Praha, FORMÁT, 1999, 259 s.

Ján Kalina

Obzri sa s úsmevom.

Autobiografománia 1971 - 1974

Bratislava, Vydavateľstvo PT 1999, 149 s.

Steven Daly - Nathaniel Wice

Encyklopedie alternativní kultury

Brno, Books 1999, 384 s.

Lothar R. Just

Film - Jahrbuch 1999

München, Wilhelm Heyne Verlag 1999, 607 s.

TIPY MESIACA

Pavel Kovář - Jana Kopecká

Miloš Kopecký: Důvěrný portrét

Praha, Eminent 1999, 270 s.

Kniha sa pokúša nahliadnúť do duše Miloša Kopeckého, mimoriadnej osobnosti českého divadla a filmu druhej polovice 20. storočia. Predstavuje ho nielen ako skvelého herca a okúzľujúceho muža, ale zo všetkých strán - jeho priateľstvá, politiku, literárnu tvorbu, zdravie, ženy a rodinu. Kniha vychádza nie dlho po vydaní knihy Miloš Kopecký: Já, pritom však prináša nové objavy zo života Miloša Kopeckého, ktoré reprezentujú jeho nepublikované literárne diela, dobovo aktuálnu polemiku medzi Kopeckým a Peroutkom či nezverejnené dopisy Miloša Kopeckého a spisovateľky Marty Kadlečíkovej. Kniha je navyše doplnená citáciami z denníka a zápisníka Miloša Kopeckého s množstvom fotografií z jeho osobného a filmového života.

Theodor W. Adorno

Estetická teorie

Praha, Panglos 1997, 581 s.

Estetická teória je posledný, nie celkom dokončený umeňovedný text Theodora Wiesengrunda Adorna (1903-1969), významného predstaviteľa kritickej sociológie a teórie kultúry. Sumarizuje v nej svoje celoživotné poznatky a názory z hľadiska kritickej filozofie a sociológie tzv. frankfurtskej školy. Svojím presláveným esejistickým štýlom formuluje typické rozpory a paradoxy, ktoré povýšil na metódu. Predovšetkým jeho odmietanie systémov a zároveň vypracovanie systému estetiky. V texte predkladá všeobecné problémy a kategórie z pohľadu estetiky a teórie umenia a zároveň rôzne prekvapivé koncepcie a myšlienky autorov umeleckých diel či teoretických spisov. Kniha obsahuje aj Adornove Paralipomena - rôzne poznámky a náčrty, ktoré predstavujú svojbytné literárne úvahy a je doplnená doslovom, česko-nemeckým slovníkom, slovníkom cudzojazyčných výrazov a menným registrom.

KALENDÁRIUM

PREMIÉRY

KLUBOTÉKA

ROZHOVOR

NIEČO Z VŠMU

TÉMA

FILMOVÉ NOVINKY

RECENZIA

PROFIL

OHLASY

REBRÍČKY

JUBILEÁ

a

PROGRAMY

vybraných premiérových kín
a filmových klubov